

Art. I. Parlamentul adoptă prezenta lege organică:

LEGEA REPUBLICII MOLDOVA

Legea comunicațiilor electronice

Capitolul I

Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prezenta lege stabilește principalele reguli și condiții de activitate în domeniul comunicațiilor electronice în Republica Moldova, drepturile și obligațiile statului, persoanelor fizice și juridice în procesul creării, administrării, utilizării, întreținerii și dispunerii de rețele de comunicații electronice, în scopul asigurării populației cu servicii de comunicații electronice moderne și utile la prețuri rezonabile, precum și asigurării accesului liber la serviciile de comunicații electronice publice tuturor utilizatorilor potențiali, în concordanță cu mijloacele disponibile.

(2) Prezenta lege reglementează activitatea în domeniul comunicațiilor electronice civile a tuturor furnizorilor de rețele și prestatorilor de servicii de comunicații electronice, indiferent de tipul de proprietate, și stabilește drepturile și obligațiile utilizatorilor, pe întreg teritoriul republicii.

(3) Prezenta lege nu reglementează conținutul informației transmise prin rețelele de comunicații electronice, cu excepția informației care identifică utilizatorul final.

Art. 2. - În sensul prezentei legi se definesc următoarele noțiuni:

rețea de comunicații electronice - sisteme de transmisie și, după caz, echipamente de comutare sau rutare, precum și alte resurse, care permit transportul semnalelor prin fir, radio, fibră optică sau alte mijloace electromagnetice, inclusiv rețele de comunicații prin satelit, rețele fixe (cu comutare de circuite sau comutare de pachete, inclusiv Internet) și rețele mobile terestre, rețele de transport al energiei electrice, în cazul în care sunt utilizate pentru transmiterea semnalelor, rețele de radiodifuziune și televiziune, rețele de televiziune prin cablu, indiferent de tipul informației transmise;

serviciu de comunicații electronice – serviciu, prestat de regulă, contra plată, care constă în întregime sau în principal, în transportul semnalelor prin rețele de comunicații electronice, care include serviciile de telecomunicații și serviciile de transmisie prin rețelele utilizate pentru comunicații audiovizuale, dar care nu include serviciile, care furnizează conținut transmis prin intermediul rețelelor sau serviciilor de comunicații electronice ori exercită controlul editorial asupra acestuia. Deasemenea, nu se includ serviciile societății informaționale (în particular serviciile de comerț electronic) care nu constau în întregime sau în principal, în transportul semnalelor prin intermediul rețelelor de comunicații electronice;

serviciu de comunicații electronice publice – serviciu de comunicații electronice destinate publicului;

rețea publică de comunicații – rețea de comunicații electronice utilizată integral sau parțial pentru prestarea serviciilor de comunicații electronice publice;

infrastructură asociată – resursele asociate unei rețele de comunicații electronice și/sau unui serviciu de comunicații electronice, care permit și/sau susțin prestarea de servicii prin intermediul rețelei respective și/sau al serviciului respectiv; inclusiv sistemele de acces condiționat și ghidurile electronice de programe;

furnizarea rețelelor de comunicații electronice – activități ce țin de instalarea, operarea, gestionarea sau punerea la dispoziție a rețelei de comunicații electronice;

interoperabilitate - capacitatea a doua sau mai multe sisteme sau componentele acestora de a efectua schimb de informații și de a le utiliza. Capacitatea sistemelor a furniza și a obține servicii de la alte sisteme și de a utiliza servicii schimbate reciproc, astfel, încât să permită operarea eficientă a acestor sisteme împreună;

acces – punerea la dispoziția unui terț autorizat în condițiile legii a spațiilor, echipamentelor sau serviciilor, în condiții determinate, în mod exclusiv sau neexclusiv, în scopul prestării de servicii de comunicații electronice. El cuprinde printre altele:

- accesul la elementele rețelei și la infrastructura și serviciile asociate, care poate implica conectarea echipamentelor, prin mijloace fixe sau mobile, incluzând accesul la bucla locală și la infrastructura și serviciile necesare furnizării de servicii prin bucla locală;

- accesul la infrastructura fizică, incluzând clădiri, conducte și piloni;
- accesul la sisteme software, inclusiv la sistemele de suport operațional;
- accesul la sisteme de conversie a numerelor sau la sistemele care au o funcționalitate echivalentă;
- accesul la rețele fixe și mobile, în special pentru roaming;
- accesul la sistemele de acces condiționat pentru serviciile de televiziune digitală;
- accesul la serviciile de rețele virtuale;

sistem de acces condiționat - orice modalitate tehnică și/sau dispozitiv prin intermediul căruia accesul sub o formă inteligibilă la un serviciu protejat de difuzare a programelor de radio sau de televiziune se poate face în mod restricționat, pe bază de abonament sau pe baza altei forme de autorizare individuală prealabilă;

acces neautorizat - conectarea și/sau utilizarea de către o persoană fizică sau juridică a unei rețele și/sau a unui serviciu de comunicații electronice ale unui operator sau prestator de servicii, prin intermediul oricărui mijloc tehnic, fără încheierea unui contract de utilizare sau fără alte temeuri legale care ar determina condițiile în care operatorul sau prestatorul acceptă accesul;

interconectare - legătura fizică și logică a rețelelor publice de comunicații, utilizată de același sau alt operator pentru a permite utilizatorilor unui operator să comunice cu utilizatorii aceluiși sau a altui operator, sau să acceseze serviciile prestate de alt operator. Serviciile pot fi prestate de către părțile implicate sau alte părți care au acces în rețea. Interconectarea este o formă specifică de acces realizată între operatorii de rețele publice de comunicații;

oferta de referință – oferta tehnică și comercială care conține termeni și condiții de interconectare și/sau acces, prin intermediul căreia un operator cu putere semnificativă pe piață, își asuma obligația de a include în orice acord de interconectare sau acces un set minim de obligații în sarcina sa;

utilizator – persoană fizică sau juridică ce utilizează sau solicită servicii de comunicații electronice publice;

utilizator final - utilizator care nu prestează servicii de comunicații electronice publice și nu furnizează rețele de comunicații electronice publice;

abonat - orice persoana fizică sau juridică care a încheiat un contract cu un prestator de servicii de comunicații electronice publice, în vederea prestării unor asemenea servicii;

colocare - furnizarea spațiului fizic și a resurselor tehnice necesare amplasării și conectării corespunzătoare a echipamentului care aparține beneficiarului acestei forme de acces;

rețea de telefonie publică – rețea de comunicații electronice, utilizată pentru prestarea serviciilor de telefonie destinate publicului și care permite comunicarea vocală sau altă formă de comunicare, cum ar fi fax sau date, între punctele terminale ale rețelei;

servicii de telefonie publică – serviciu destinat publicului, care permite inițierea sau primirea de apeluri locale, interurbane sau internaționale, inclusiv prin protocolul IP, accesul la serviciile de urgență printr-un număr/numere stabilite în Planul Național de Numerotare sau printr-un plan internațional de numerotare telefonică;

număr geografic – un număr din Planul Național de Numerotare, o parte de cifre din structura căruia conține semnificație geografică și este utilizată pentru rutarea apelurilor spre amplasarea fizică a punctului terminal al rețelei;

telefon public cu plată – telefon pus la dispoziție publicului, plata realizându-se în numerar (monede, fise), prin cărți de credit sau debit, cartele preplătite, inclusiv cartele cu utilizarea codurilor de acces;

număr nongeografic – număr din Planul Național de Numerotare, care nu este număr geografic. Constitue numere nongeografice, printre altele, numerele atribuite telefoniei mobile, numerele gratuite și numerele cu tarif special;

punct terminal al rețelei – punct fizic la care abonatului i se oferă accesul la o rețea publică de comunicații electronice. Pentru rețelele în care se utilizează comutarea sau rutarea, punctul terminal este identificat printr-o adresă specifică a rețelei care poate fi asociată cu numărul atribuit abonatului sau cu numele abonatului;

echipament terminal - echipament sau o parte a acestuia care se conectează, direct sau indirect, la un punct terminal astfel încât permite transmiterea, prelucrarea și recepționarea informației;

operator - persoană juridică din Republica Moldova abilitată, a cărei activitate constă, în furnizarea unei rețele de comunicații electronice publice sau a infrastructurii asociate.

serviciu universal de comunicații electronice - set minim de servicii de calitate determinată, disponibil tuturor utilizatorilor, indiferent de amplasarea lor geografică, potrivit condițiilor naționale specifice;

licență individuală - licență care prevede utilizarea resurselor limitate (frecvențe radio, resurse de numerotare etc.) și/sau un interes special al statului în ceea ce privește stabilirea condițiilor licenței;

licență generală - licență care nu prevede utilizarea resurselor limitate și/sau un interes special al statului în ceea ce privește stabilirea condițiilor licenței;

domen de nivel superior .md - codul Republicii Moldova atribuit de Corporația pentru Atribuirea Numelor și Numerelor în Internet (ICANN), în conformitate cu standardul internațional ISO-3166, în calitate de nume de domen de nivel superior pentru identificarea țării în rețeaua globală Internet;

registratorul național al domeniului de nivel superior .md - întreprindere în domeniul tehnologiilor informaționale cu funcții de administrare și gestionare a domeniului de nivel superior .md”.

bucla locala - circuitul fizic care conectează punctul terminal al rețelei aflat în incinta (sediul) utilizatorului cu repartitorul principal sau cu facilitățile echivalente ale unei rețele de telefonie publică fixă;

radiocomunicații - comunicații electronice care se realizează prin intermediul undelor radio; undele radio reprezintă unde electromagnetice care se propagă în spațiu fără ghidare artificială;

stație de radiocomunicații - unul sau mai multe emițătoare ori receptoare sau o combinație de emițătoare și receptoare, inclusiv echipamentele accesorii, necesare pentru asigurarea unui serviciu de radiocomunicații într-un amplasament sau într-o zonă de deplasare precizată;

asignarea unei frecvențe sau a unui canal radio - autorizarea din punct de vedere tehnic a utilizării unei frecvențe sau a unui canal radio în condiții specificate;

autorizația tehnică - act prin care persoanei fizice sau juridice i se acordă permisiunea de utilizare a unei sau mai multe stații de radiocomunicații pe frecvențele sau canalele asignate cu respectarea anumitor parametri tehnici;

Tabelul Național al Atribuirii Benzilor de Frecvență – document oficial, prin care se stabilește repartizarea benzilor de frecvență pentru serviciile de radiocomunicații și condițiile de utilizare ale lor și care determină categoria benzilor de frecvență;

compatibilitate electromagnetică – proprietatea unui dispozitiv, echipament sau sistem de a funcționa satisfăcător în mediul electromagnetic, fără a introduce el însuși perturbații electromagnetice prejudiciabile pentru orice aparat ce se găsește în acest mediu;

spectru de frecvențe radio- porțiunea spectrului electromagnetic care cuprinde undele radio ale căror frecvențe sunt situate între 9 kHz și 3.000 GHz;

roaming - posibilitatea oferită utilizatorilor serviciilor de comunicații electronice furnizate printr-o rețea publică de comunicații de a primi și transmite apeluri telefonice vocale ori transmisii de date sau de a avea acces la alte servicii de comunicații electronice atunci când aceștia nu se află în aria geografică de acoperire a rețelei respective, prin intermediul unei alte rețele, în urma încheierii unui acord comercial în acest sens între operatorii sau furnizorii de servicii implicați.

Art. 3. - (1) Accesul oricărei persoane fizice și juridice la serviciile de comunicații electronice publice este garantat în condițiile prezentei legi, pe întreg teritoriul Republicii Moldova, în condiții nediscriminatorii.

(2) Rețelele de comunicații electronice pot aparține persoanelor juridice pe bază de proprietate privată sau publică.

(3) Domeniul de nivel superior .md în rețeaua globală Internet se consideră proprietate a statului și nu poate fi obiect al vânzării sau arendării.

(4) Înregistrarea, reînregistrarea și comercializarea subdomenelor în domeniul de nivel superior .md se efectuează conform Regulamentului cu privire la gestionarea domeniului de nivel superior .md, aprobat de agenție.

Art. 4. - (1) Autoritatea care elaborează, promovează și realizează politica Guvernului în domeniul comunicațiilor electronice și determină strategia de dezvoltare a acestui domeniu, abilitată să supravegheze respectarea cadrului legislativ, să coordoneze tehnic și metodologic activitatea operatorilor din sfera comunicațiilor electronice, este Ministerul Dezvoltării Informaționale, creat în conformitate cu legislația și subordonat Guvernului, denumit în continuare organul central de specialitate.

(2) Autoritatea care reglementează activitatea în domeniul comunicațiilor electronice și a tehnologiei informației și implementează strategiile de dezvoltare în domeniul menționat este Agenția Națională pentru Reglementare în Telecomunicații și Informatică, denumită în continuare agenție.

Art. 5. - (1) Confidențialitatea convorbirilor telefonice sau a altor servicii de comunicații electronice, efectuate prin rețelele de comunicații electronice, este asigurată de Constituție, de prezenta lege și de alte acte legislative în limitele tehnice și tehnologice ale rețelelor de comunicații electronice publice.

(2) Persoanele care activează în domeniul comunicațiilor electronice au obligația de a asigura această confidențialitate. Se interzice divulgarea de către ele a conținutului convorbirilor telefonice, a altor comunicări, efectuate prin rețele de comunicații electronice, precum și divulgarea informațiilor privind serviciile prestate altor persoane decât expeditorul, destinatarul ori persoana corespunzător autorizată.

(3) Se interzice conectarea neautorizată la rețelele de comunicații electronice.

(4) Se interzice accesul neautorizat la rețelele și/sau la serviciile operatorilor sau prestatorilor de servicii, cum ar fi:

a) schimbarea originii apelurilor telefonice;

b) terminația neautorizată a traficului telefonic;

c) accesul neautorizat la elemente ale rețelei, la infrastructura și la serviciile asociate, care poate implica conectarea echipamentelor, prin mijloace fixe sau mobile, incluzând accesul la bucla locală, la infrastructura și la serviciile necesare furnizării de servicii prin bucla locală;

d) prestarea neautorizată a serviciilor de comunicații electronice, utilizând rețelele altor operatori;

e) accesul neautorizat la infrastructura fizică, incluzând clădiri, conducte și piloni;

f) accesul neautorizat la sisteme software, inclusiv la sistemele de suport operațional;

g) accesul neautorizat la sistemul de conversie a numerelor sau a sistemelor care oferă funcționalitate echivalentă;

h) accesul neautorizat la rețele fixe și mobile, în special pentru roaming.

i) accesul neautorizat la sistemele de acces condiționat pentru serviciile de televiziune digitală;

j) accesul neautorizat la serviciile de rețele virtuale;

(5) Prezenta lege recunoaște și garantează inviolabilitatea serviciilor de comunicații electronice, precum și a rețelelor de comunicații electronice, utilizate în mod legal în baza licențelor și autorizațiilor corespunzătoare. Persoanele culpabile de acces neautorizat, sustragerea, deteriorarea sau distrugerea rețelelor de comunicații electronice, confecționarea, realizarea sau punerea la dispoziția altei persoane a mijloacelor tehnice destinate accesului neautorizat sunt obligate să repare integral prejudiciul material cauzat.

(6) Se interzice utilizarea resurselor de numerotare neatribuite de către agenție.

(7) În scopul asigurării securității naționale, siguranței publice, bunăstării economice a țării, menținerii ordinii și prevenirii infracțiunilor, ocrotirii sănătății și a moralei ori protejării drepturilor și libertăților altor persoane, comunicațiile pot fi interceptate, în condițiile legii, de organele autorizate prin lege.

Art. 6. - (1) Relațiile din domeniul comunicațiilor electronice, nereglementate de prezenta lege, se reglementează de alte acte normative respective care nu contravin acesteia.

(2) Relațiile internaționale în domeniul comunicațiilor electronice se reglementează prin convenții și acorduri internaționale la care Republica Moldova este parte. În cazul în care convențiile și acordurile internaționale conțin alte prevederi decât cele prevăzute de legislația Republicii Moldova, se aplică prevederile convențiilor și acordurilor internaționale.

Capitolul II

Administrația publică

Art. 7. - Organul central de specialitate realizează politica în domeniul comunicațiilor electronice prin:

1) elaborarea de proiecte de legi pentru realizarea politicii în domeniul menționat și acordarea sprijinului în ceea ce privește executarea acestor legi; determinarea listei de acte normative necesare pentru acest scop;

2) elaborarea strategiei de dezvoltare, inclusiv prin:

- a) promovarea serviciului universal;
 - b) promovarea neutralității tehnologice;
 - c) asigurarea certificării serviciilor publice de comunicații electronice, echipamentelor și cablurilor de comunicații electronice;
 - d) gestionarea transparentă și eficientă a spectrului de frecvențe radio
- 3) determinarea și promovarea strategiei standardizării în domeniu;
 - 4) aprobarea planului de numerotare, elaborarea strategiei de utilizare a benzilor de frecvențe radio și a frecvențelor radio preconizate pentru scopuri civile;
 - 5) promovarea concurenței eficiente, loiale și echitabile în condițiile legii;
 - 6) informarea populației asupra politicii și strategiei de dezvoltare a serviciilor de comunicații electronice publice;
 - 7) supravegherea realizării Strategiei de dezvoltare a comunicațiilor electronice, aprobate de Guvern;
 - 8) colaborarea cu organismele internaționale de specialitate și cu organele similare din alte state;
 - 9) controlul asupra mijloacelor radioelectronice ce emit unde electromagnetice și sunt preconizate pentru scopuri civile, controlul certificării produselor și certificării serviciilor de comunicații electronice;
 - 10) reprezentarea Guvernului în organizațiile internaționale în conformitate cu împuternicirile delegate;
 - 11) coordonarea activității internaționale în domeniul comunicațiilor electronice;

Art. 8. - (1) Agenția înființată în conformitate cu prezenta lege este o autoritate publică centrală de reglementare a pieței serviciilor în domeniul comunicațiilor electronice și tehnologiei informației, cu statut de persoană juridică cu buget autonom, creată în conformitate cu art. 107 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, independentă de furnizorii de rețele, prestatorii de servicii, producătorii de echipamente din domeniul comunicațiilor electronice și a tehnologiei informației precum și de Guvern, cu excepția cazurilor stipulate art.12 alin. (2) și alin. (6) al prezentului articol.

(2) Agenția execută atribuțiile sale de reglementare în scopul implementării strategiei de dezvoltare a comunicațiilor electronice, asigurând serviciul universal, interoperabilitatea rețelelor, serviciilor de comunicații electronice, protecția utilizatorului, promovarea concurenței.

(3) Agenția, prin reglementările sale, promovează concurența în furnizarea rețelelor, infrastructurii asociate și prestarea serviciilor de comunicații electronice:

asigurându-se că utilizatorii, inclusiv persoanele cu handicap să beneficieze de posibilitatea de a alege servicii, prețuri și calitate;

asigurându-se că nu sânt distorsiuni sau restricții ale concurenței în domeniul comunicațiilor electronice;

încurajând investițiile eficiente în infrastructură și promovând inovațiile;

susținând utilizarea eficientă și asigurând managementului rațional al resurselor de numerotare.

(4) Agenția contribuie la dezvoltarea pieței interne:

înlăturând obstacolele în prestarea serviciilor, furnizarea rețelelor și infrastructurii asociate de comunicații electronice;

asigurându-se ca în circumstanțe similare nu este discriminare privind tratarea furnizorilor de rețele și prestatorilor de servicii de comunicații electronice;

(5) Agenția promovează interesele utilizatorilor finali, prin:

sporirea nivelului de protecție a utilizatorilor finali în relațiile cu operatorii și prestatorii de servicii, în special prin asigurarea unei proceduri de soluționare a litigiilor de către un organ independent de părțile implicate în litigiu;

contribuirea la ridicarea nivelului de protecție a datelor cu caracter personal;

promovarea furnizării informației clare, în special impunând transparența tarifelor și condițiilor de utilizare a serviciilor de comunicații electronice publice;

îndreptarea eforturilor spre satisfacerea necesităților păturilor social vulnerabile, în special persoanelor cu handicap;

asigurarea menținerii de către operatori a securității și integrității rețelelor publice de comunicații electronice

garantarea accesului tuturor cetățenilor Republicii Moldova la serviciul universal.

(6) Agenția funcționează în baza regulamentului său. Regulamentul agenției se elaborează în conformitate cu prezenta lege și se aprobă de Guvern.

(7) Măsurile care au ca scop atingerea obiectivelor prevăzute la prezentul articol trebuie să fie proporționale cu obiectivele respective.

(8) În îndeplinirea sarcinilor de reglementare prevăzute în prezenta lege, în special cele menite să asigure o concurență eficientă, agenția va asigura ca reglementările să fie neutre din punctul de vedere al tehnologiei.

Art. 9. - (1) Agenția efectuează reglementarea domeniului comunicațiilor electronice prin:

a) asigurarea, în limitele competenței sale, cu documente de reglementare și standarde tehnice în conformitate cu legislația și cu strategia de dezvoltare a comunicațiilor electronice;

b) activitatea de acordare a licențelor, care include:

- eliberarea și punerea în aplicare a licențelor individuale și celor generale;

- prelungirea termenului de valabilitate a licenței și modificarea condițiilor licenței, dacă această modificare va asigura protecția utilizatorilor și va contribui la promovarea concurenței, precum și în caz de modificare a legislației;

- suspendarea licențelor individuale și celor generale sau retragerea lor, în conformitate cu legislația, ca urmare a neîndeplinirii condițiilor licenței;

- planificarea și organizarea tenderelor pentru licențele individuale, determinarea criteriilor de selecție și evaluare a candidaților conform acestor criterii;

- monitorizarea îndeplinirii condițiilor licențelor eliberate;

- înregistrarea licențelor, colectarea informațiilor statistice;

- publicarea informației privind activitatea de eliberare a licențelor;

c) controlul comportamentului anticompetitiv în domeniu;

d) stabilirea principiilor și regulilor de interconectare a rețelelor;

e) elaborarea și managementul planului de numerotare, atribuirea și gestionarea contra plată și pe baza unor criterii obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale a resurselor de numerotare;

f) reglementarea gestionării domeniului de nivel superior .md;

g) asigurarea condițiilor egale, în limitele posibilităților tehnice, de acces la rețelele și infrastructură în sfera comunicațiilor electronice pentru toți utilizatorii, precum și garantarea accesului liber la transmiterea informațiilor prin rețelele de comunicații electronice publice, indiferent de forma lor de proprietate;

h) soluționarea litigiilor dintre furnizorii de rețele și/sau prestatori de servicii de comunicații electronice

i) soluționarea litigiilor dintre prestatorii de servicii de comunicații electronice și utilizatori;

j) monitorizarea și controlul calității serviciilor de comunicații electronice, corespunderii lor condițiilor licenței, controlul respectării condițiilor licenței, prevederilor legilor, altor acte normative și reglementărilor privind activitatea din domeniul comunicațiilor electronice, cu excepția celor indicate la art.7 pct. 9;

k) aplicarea sancțiunilor, inclusiv a amenzilor ce țin de competența sa, în modul stabilit de legislație;

l) adoptarea hotărârilor și deciziilor în chestiuni ce țin de competența sa;

m) conlucrarea cu organismele similare din alte state ;

n) crearea și administrarea fondului serviciului universal;

o) utilizarea puterii de sondare;

p) elaborarea și aprobarea reglementărilor interne.

(2) În vederea îndeplinirii prevederilor prezentei legi, agenția conlucrează cu organul central de specialitate și cu alte organe.

Art. 10. - (1) Agenția, în limitele competenței sale, este în drept:

a) să elaboreze și să aprobe reglementări în conformitate cu legislația și strategia de dezvoltare a comunicațiilor electronice;

b) să exercite controlul asupra activității participanților la piața de servicii de comunicații electronice și a modului de satisfacere a cerințelor utilizatorilor;

- c) să exercite controlul respectării regulilor de concurență loială și echitabilă;
- d) să elibereze, să suspende, să retragă, parțial sau total, licența sau autorizația tehnică în conformitate cu legislația, să modifice condițiile licenței și să efectueze controlul respectării lor;
- e) să aibă acces la documentele legate de activitățile din domeniul comunicațiilor electronice, practicate conform licenței, inclusiv la cele care prezintă secret comercial asigurând confidențialitatea lor conform legislației;
- f) să obțină de la furnizorii de rețele și prestatorii de servicii de comunicații electronice informațiile necesare, inclusiv date statistice, informații, copii, extrase din documentele, asigurând, după caz, confidențialitatea lor;
- g) să ceară titularilor de licențe executarea hotărârilor și deciziilor sale;
- h) să aplice sancțiuni, inclusiv amenzi, în modul stabilit de legislație;
- i) să acționeze în justiție pentru soluționarea litigiilor;
- j) să efectueze controlul calității serviciilor de comunicații electronice, corespunderii lor condițiilor licenței, controlul respectării condițiilor licenței, prevederilor actelor legislative, altor acte normative și reglementărilor privind activitatea din domeniul comunicațiilor electronice, cu excepția celor indicate la art.7 pct. 9);

(2) Documentele și/sau informațiile solicitate de agenție trebuie să corespundă și să fie proporționale sarcinii pe care aceasta o are de îndeplinit conform prezentei legi. Agenția va prezenta motivele care justifică cererea de documente și/sau informații.

(3) În scopul efectuării controlului, colaboratorii agenției, în baza mandatului acordat de directorul agenției, au acces liber în încăperile și pe teritoriul titularilor de licențe, precum și la documentația și informația acestora, și sînt în drept să întreprindă măsuri de conservare a documentației și informației, în modul și în condițiile stabilite de lege.

(4) În caz de necesitate, organele afacerilor interne acordă colaboratorilor agenției asistența necesară în exercitarea de către aceștia a funcțiilor încredințate.

(5) Agenția poate participa la lucrările organismelor internaționale de reglementare.

Art. 11. - (1) Agenția este condusă de Consiliul de administrație constituit din directorul agenției, denumit în continuare director, care este președintele consiliului, și doi directori adjuncți ai agenției, denumiți în continuare directori adjuncți.

(2) Deciziile Consiliului de administrație se adoptă cu majoritate de voturi. Fiecare membru al Consiliului de administrație deține un vot.

(3) Directorul și directorii adjuncți sînt desemnați de către Guvern pentru o perioadă de 4 ani.

(4) În cazul apariției, din diferite motive, a unui loc vacant de director (director adjunct), Guvernul desemnează un nou director (director adjunct) pentru perioada ramasă de aflare în funcție a directorului (directorului adjunct) precedent. Nici unul din membrii Consiliului de administrație nu poate deține funcția mai mult de

8 ani, indiferent de data primei desemnări. Nu poate fi desemnată în funcția de director (director adjunct) o persoană care a deținut această funcție mai mult de 8 ani sau care, aflându-se în această funcție, va acumula în perioada rămasă de aflare mai mult de 4 ani.

(5) Directorul, directorii adjuncți și colaboratorii agenției trebuie să fie cetățeni ai Republicii Moldova, să aiba studii superioare, să posede calificare profesională superioară și experiență de muncă în domeniul comunicațiilor electronice.

(6) Directorul și directorii adjuncți pot fi eliberați din funcție de către Guvern în cazul:

- a) demisionării;
- b) pierderii cetățeniei Republicii Moldova;
- c) imposibilității exercitării funcției din motive de sănătate;
- d) alegerii în altă funcție;
- e) condamnării la privațiune de libertate prin hotărâre definitivă a instanței de judecată;
- f) îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu în mod sistematic;
- g) încălcării legislației.

(7) Directorul angajează personalul agenției cu consimțământul a cel puțin unui membru al Consiliului de administrație.

(8) La întreprinderile a caror activitate este reglementată de agenție, în conformitate cu prezenta lege, directorul (directorii adjuncți) nu este în drept:

- a) să dețină funcții;
- b) să dețină acțiuni și/sau părți sociale ale acestor întreprinderi;
- c) să aibă câștiguri materiale sau financiare;
- d) să încerce a obține angajarea unei persoane sau să negocieze angajarea sa după expirarea termenului de aflare a sa în funcție.

(9) Anual, către data de 15 martie, agenția publică raportul asupra activității sale privind implementarea strategiei de dezvoltare, reglementărilor sale, precum și asupra dezvoltării comunicațiilor electronice în Republica Moldova pe parcursul anului calendaristic anterior.

Art. 12. - (1) Anual, către data de 15 noiembrie, agenția constituie bugetul său pentru anul următor în baza:

- a) plăților de reglementare percepute anual de agenție de la titularii de licențe;
- b) plăților pentru resursele de numerotare atribuite;
- c) altor surse prevăzute de legislație.

(2) Bugetul agenției se aprobă de Guvern și se publică în presa centrală.

(3) Agenția stabilește mărimea plăților de reglementare pentru anul următor la un nivel suficient pentru acoperirea cheltuielilor sale. Mărimea plăților se determină în

baza estimării volumului serviciilor de comunicații electronice prestate de către titularii de licențe. Din plățile de reglementare pot fi acoperite doar acele cheltuieli care sunt suportate pentru exercitarea atribuțiilor agenției prevazute de prezenta lege.

(4) Plata de reglementare constituie pînă la 0,3 la sută din volumul venitului provenit din prestarea serviciilor de comunicații electronice de către titularii de licențe. Anual, către data de 1 noiembrie, agenția publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova mărimea plăților de reglementare pentru anul următor.

(5) Plățile de reglementare se transferă de către titularii de licențe pe contul curent al agenției trimestrial, pînă la data de 15 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune. Agenția are dreptul exclusiv de a utiliza mijloacele de pe contul său. Mijloacele neutilizate în exercițiul financiar curent se transferă la bugetul anului următor. Dacă pe parcursul exercițiului financiar curent se formează un deficit de fonduri, agenția este în drept să-l compenseze de la bugetul anului următor, corectînd corespunzător plățile de reglementare. Pentru acoperirea cheltuielilor curente ce nu pot fi acoperite din plățile de reglementare colectate, agenția este în drept să contracteze împrumuturi bancare la dobînzii rezonabile. Agenția rambursează împrumuturile din mijloacele obținute de la plățile de reglementare colectate ulterior.

(6) Anual, la data de 1 martie, agenția prezintă Guvernului un raport financiar. Raportul financiar se publică în presa centrală.

Art. 13. - (1) În scopul protecției utilizatorilor, agenția:

- a) elaborează regulamente privind apărarea intereselor utilizatorilor;
- b) examinează sesizările utilizatorilor;
- c) colaborează cu organizațiile care reprezintă interesele utilizatorilor;
- d) asigură organizațiile care apără interesele utilizatorilor, precum și utilizatorii, cu informația necesară referitoare la activitatea furnizorilor de rețele și prestatorilor de servicii de comunicații electronice publice, excepție făcînd cazurile cînd această informație este confidențială;

(2) Utilizatorii sînt în drept să solicite concursul agenției în vederea soluționării oricăror probleme ce țin de competența acesteia. Agenția examinează sesizările menționate și le soluționează în limitele competenței sale. Executarea deciziei obligatorii a agenției în vederea soluționării unui litigiu se suspendă din momentul în care una din părțile implicate în litigiu se adresează în instanțele judecătorești.

Art. 14. - (1) Transparența activității și a deciziilor agenției este asigurată de către Consiliul de administrație, care în acest scop:

- a) face publice ședințele Consiliului de administrație;
- b) anunță din timp tuturor părților interesate ordinea de zi a ședinței Consiliului de administrație, precum și publicului larg li se asigură accesul liber la examinarea chestiunilor înscrise în ordinea de zi, cu excepția celor cu caracter confidențial, dar și în acest caz, deciziile ședinței sînt accesibile oricărei persoane interesate.

c) în cazul în care Consiliul de administrație intenționează să aprobe Hotărâri care pot avea impact asupra piețelor relevante și prestării serviciilor publice, Agenția este obligată să respecte procedura de consultare, publicând pe pagina sa web proiectul hotărârii și la solicitarea părților cointersate să remită prin poșta electronică documentul respectiv, prezentând părților interesate posibilitatea de a comenta proiectul într-o perioadă de timp, stabilită pentru consultare, care va fi nu mai scurtă de 30 zile calendaristice. Consultațiile publice trebuie să cuprindă atât prezentarea comentariilor la proiectele de hotărâri ale agenției, cât și oferirea posibilității de a discuta aceste comentarii cu părțile ce le-au prezentat. Se stabilește perioada de 15 zile calendaristice pentru prezentarea avizelor și 15 zile calendaristice pentru discutarea lor. Procedurile de consultare trebuie să se desfășoare la examinarea oricăror întrebări, care afectează sau care poate afecta interesele oricărui operator.

Toate persoanele care au solicitat înscrierea adresei lor de poștă electronică pe lista de corespondență special constituită de agenție vor fi informate cu privire la începerea consultării cel târziu la data publicării documentului.

În cazul în care Consiliul de Administrație consideră că există o necesitate urgentă de a acționa pentru a proteja concurența și interesele utilizatorilor, acest termen poate fi mai scurt de 30 de zile, însă nu mai scurt de 10 zile.

Agenția va face accesibile pentru public rezultatele consultării, inclusiv motivele pentru care a respins obiecțiile și/sau propunerile prezentate de părțile interesate, cu excepția cazurilor când informația este confidențială.

(2) În cazul în care litigiile dintre titularii de licență, în problemele ce țin de competența agenției, nu pot fi soluționate de către aceștia de sine stătător, ele sînt examinate de agenție, care, la sesizarea oricăreia dintre părți, va emite o decizie obligatorie, în limitele competenței sale, în vederea soluționării litigiului. Orice obligații impuse unei părți de către agenție pentru rezolvarea unui litigiu trebuie să respecte prevederile prezentei legi. Decizia obligatorie se va emite de agenție în termen de 1 lună de la data sesizării. Acest termen poate fi prelungit cu cel mult o lună, fapt despre care sînt informate părțile implicate în litigiu.

(3) Agenția, în termen de 3 zile din data adoptării deciziei obligatorii asupra litigiului, o remite părților implicate în litigiu cu expunerea motivelor pe care se întemeiază decizia obligatorie și titularului de licență spre executare. Titularul de licență poate ataca decizia obligatorie în instanța judecătorească competentă.

(4) Deciziile și reglementările agenției, ce contravin legislației în vigoare la momentul adoptării deciziei sau reglementării în cauză, pot fi atacate în instanța de contencios administrativ.

(5) Deciziile agenției care prezintă interes public, precum și lista licențelor acordate de ea, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Capitolul III

Rețele de comunicații electronice. Servicii. Operatori

Art. 15. - (1) Rețelele de comunicații electronice se creează în scopul prestării serviciilor de comunicații electronice, satisfacerii necesităților publice și private în domeniul comunicațiilor electronice prin intermediul sistemelor tehnice care trebuie să corespundă anumitor specificații, standarde tehnice și de calitate.

(2) La construcția de clădiri administrative, locuințe și alte edificii rețelele de distribuție din interior se proiectează și se instalează de către proprietarul imobilului.

(3) La construcția (reconstrucția) clădirilor, drumurilor, podurilor și altor construcții lucrările de instalare, de înlocuire sau de mutare a oricărui element al rețelelor de comunicații electronice se execută de către proprietarul imobilelor menționate, respectându-se condițiile tehnice stabilite de proprietarul rețelelor de comunicații electronice

Art. 16. - (1) Echipamentele și cablurile de comunicații electronice se importă, se furnizează și se comercializează numai în baza certificatului de conformitate eliberat de organismul de certificare a produselor din domeniul comunicațiilor electronice, acreditat în modul stabilit.

Echipamentele și cablurile de comunicații electronice trebuie să fie marcate în corespundere cu reglementările în vigoare.

(2) Se interzice utilizarea echipamentelor și cablurilor de comunicații electronice necertificate și nemarcate, precum și conectarea la rețelele de comunicații electronice a echipamentelor terminale necertificate și nemarcate.

Art. 17. - (1) Rețelele de comunicații electronice sînt protejate conform legislației.

(2) Pentru liniile de cablu, elementele de suport ale liniilor de comunicații electronice și instalațiile de comunicații electronice se stabilește o zonă de protecție, care o constituie fișiiile de teren de-a lungul liniilor și instalațiilor de comunicații electronice, lățimea lor fiind de 2 m din ambele părți.

(3) În zonele de păduri și spații verzi pentru liniile de comunicații electronice pe piloni se asigură crearea fișiiilor de demarcație cu o lățime de cel puțin 2 m de ambele părți de la firele marginale pînă la coroana arborilor.

(4) În zona de protecție a liniilor de cablu, elementelor de suport ale liniilor de comunicații electronice și a instalațiilor de comunicații electronice, proprietarii funciari sau alte persoane pot executa lucrări de construcție, terasament, sădire a plantațiilor multianuale ori alte lucrări care pot cauza daune rețelelor de comunicații electronice numai în baza autorizației eliberate de către proprietarul liniilor de cablu și a instalațiilor de comunicații electronice.

(5) Guvernul va stabili și va aproba regulile privind protecția rețelelor de comunicații electronice și privind efectuarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice.

(6) Proprietarii liniilor de cablu și radioreleu terestre, din momentul proiectării lor, vor înregistra traseele acestor linii la organele de arhitectură și construcție pentru a fi protejate de prejudiciu în legătură cu efectuarea noilor construcții în zona de acțiune a acestor.

Art. 18. - (1) Operatorilor de rețele de comunicații electronice li se acordă dreptul de a instala rețele de comunicații electronice în, pe, sub sau deasupra teritoriului tuturor proprietarilor funciari, podurilor, străzilor, tunelurilor, clădirilor, colectoarelor, zonelor închise, pădurilor, apelor.

(2) Se interzice crearea și operarea rețelelor de comunicații electronice, susceptibile să cauzeze prejudicii sănătății oamenilor care locuiesc în zona de influență dăunătoare a lor.

(3) Se permite crearea și operarea de rețele de comunicații electronice pe teritoriul ariilor naturale protejate de stat (rezervații naturale) numai în baza raportului expertizei ecologice privind lipsa influenței dăunătoare a acestora asupra naturii.

(4) Instalarea rețelelor de comunicații electronice pe orice proprietate nu modifică dreptul de proprietate asupra rețelelor de comunicații electronice și asupra proprietății pe care sînt instalate.

(5) Modul de utilizare a terenurilor, edificiilor și de executare a lucrărilor se stabilește de operatorul de rețele de comunicații electronice de comun acord și în bază de contract cu proprietarii funciari ori de imobil. Dreptul de acces al operatorilor la rețelele sale de comunicații electronice va fi opozabil în temeiul prezentei legi și persoanelor care vor deveni ulterior proprietarii terenurilor sau altor imobile, pe care sunt instalate rețelele respective.

Totodată, operatorul de rețele de comunicații electronice își asumă responsabilitatea pentru amenajarea aspectului exterior al terenurilor, construcțiilor, obiectelor și traseelor, precum și pentru compensarea echivalentă a pagubelor cauzate în procesul instalării rețelelor de comunicații electronice.

(6) În cazul necesității lichidării consecințelor avariilor a rețelelor de comunicații electronice și executării lucrărilor de urgență, deținătorii de terenuri sau de alte imobile vor permite accesul reprezentanților operatorului la rețelele de comunicații electronice. În caz de refuz al deținătorului de terenuri sau de alte imobile, accesul operatorilor la rețele se va efectua în baza autorizației autorităților administrației publice locale.

(7) Executarea lucrărilor de instalare a rețelelor de comunicații electronice fără acordul proprietarului funciar și de obiecte se permite numai în baza hotărîrii instanței judecătorești.

(8) Pretențiile privind încălcarea contractului sau recuperarea pagubelor sînt înaintate spre soluționare instanței judecătorești în termen de cel mult un an de la data finisării lucrării.

Art. 19. – (1) Furnizarea rețelelor de comunicații electronice și prestarea serviciilor de comunicații electronice se efectuează conform licenței eliberată de autoritățile competente în conformitate cu legislația.

(2) Prestatorii de servicii de telefonie publică sînt obligați să presteze aceste servicii conform regulamentului în cauză și poartă răspundere față de clienți potrivit raporturilor contractuale.

(3) Serviciile de comunicații electronice vor fi prestate de prestatorii de servicii în condiții de competiție, prevăzute de legislație.

Art. 20. – (1) Prestatorii de servicii și furnizorii de rețele de comunicații electronice publice sînt obligați să asigure:

a) accesul necondiționat al tuturor utilizatorilor la serviciile de comunicații electronice respective, dacă aceștia se află în zona de activitate corespunzătoare și operatorul sau prestatorul dispune de echipamente autorizate de către organul de specialitate;

b) calitatea serviciilor prestate;

c) conexiunea cu alte rețele de comunicații electronice în condițiile prezentei legi;

d) securitatea personalului care exploatează rețelele de comunicații electronice respective.

(2) Prestatorii de servicii și furnizorii de rețelei de comunicații electronice au următoarele drepturi:

a) să presteze servicii de comunicații electronice și/sau să furnizeze rețele de comunicații electronice în corespundere cu licențele deținute;

b) să stabilească tarifele pentru serviciile de comunicații electronice în conformitate cu legislația în vigoare;

c) să stabilească procedurile și termenii în care se vor efectua plățile pentru serviciile de comunicații electronice;

d) să suspendeze sau să înceteze prestarea serviciilor de comunicații electronice, dacă utilizatorii finali nu respectă obligațiile sale specificate în contractele încheiate privind prestarea serviciilor.

Art. 21. – (1) Serviciile de comunicații electronice se prestează contra plată conform tarifelor, inclusiv cu plată în avans. Tarifele trebuie să fie nediscriminatorii, rezonabile și stabilite în baza costurilor de prestații și să ofere tuturor locuitorilor republicii posibilitatea de asigurare cu servicii de comunicații electronice.

(2) Operatorul cu putere semnificativă pe o piață relevantă nu are dreptul să condiționeze furnizarea serviciilor de comunicații electronice în cadrul acestei piețe în condiții de facilitare de achiziția concomitentă de către beneficiarul acestor condiții a unor produse sau a altor servicii furnizate de acest operator sau de un alt operator afiliat acestuia.

Art. 22. - Tarifele, modul și condițiile de prestare a serviciilor de comunicații electronice publice sînt făcute publice.

Capitolul IV

Regimul de autorizare și licențiere

Art. 23. - (1) Genurile de activitate supuse licențierii în domeniul comunicațiilor electronice sunt determinate de legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001.

(2) Licențele pentru activitățile în domeniul comunicațiilor electronice se eliberează de agenție persoanelor juridice din Republica Moldova.

Art. 24. - Modul și condițiile de eliberare, modificare, reînnoire, suspendare și retragere a licențelor, eliberarea copiilor și duplicatelor de pe acestea se stabilesc de Regulamentul privind eliberarea licențelor în domeniul comunicațiilor electronice, elaborat în conformitate cu prevederile prezentei legi, art. 5, 8, 9 alin. (1), art. 18, art. 22 alin. (6), (7), (8) și art. 23 ale Legii 451-XV din 30 iulie 2001, aprobat de agenție și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Art. 25 - (1) Licențele eliberate de agenție sînt valabile pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Agenția poate impune anumite condiții pentru unele regiuni, orașe, sate sau rețele de comunicații electronice.

(2) Licența se eliberează pentru un anumit tip de servicii de comunicații electronice.

(3) Licențele se eliberează de agenție prin încredințare directă sau prin concurs, contra plată.

Art. 26. - Autorizația tehnică se eliberează pentru stațiile de radiocomunicații în cazurile cînd eliberarea licenței nu este prevăzută de legislație

Art. 27. - Refuzul de a elibera licența va fi argumentat. Solicitantul căruia i s-a refuzat acordarea licenței se poate adresa, în termen de 6 luni din data primirii refuzului, instanței judecătorești competente.

Art. 28. - (1) Licența se eliberează unei anumite persoane și nu este transmisibilă.

(2) Titularul de licență este obligat să îndeplinească condițiile licenței, să achite regulat plățile de reglementare, să pună la dispoziția agenției datele statistice, alte documente și informații, stipulate la art.10 alin.(1) lit.f) și lit.g) din prezenta lege.

(3) În cazul în care titularul de licență încalcă condițiile licenței și/sau prevederile legilor și/sau altor acte normative din domeniul comunicațiilor electronice, agenția emite o decizie executorie privind încetarea încălcării și/sau luarea unor măsuri de lichidare a consecințelor ei. Titularul de licență poate ataca decizia agenției în instanța de contencios administrativ. Intentarea acțiunii nu suspendă executarea deciziei agenției pe perioada examinării ei în instanța judecătorească, cu excepția cazului cînd instanța decide altfel.

Art. 29. - (1) Autorizația tehnică se acordă pentru perioada de valabilitate a licenței sau pe o perioadă determinată în cazurile cînd genul de activitate respectiv nu este supus licențierii.

(2) Licența generală se acordă pentru o perioadă de 5 ani, iar cea individuală pentru o perioadă de cel mult 15 ani, cu drept de reînnoire.

Art. 30. - Licența poate fi suspendată sau retrasă, parțial sau total, de către agenție în cazul în care titularul ei comite o încălcare esențială sau repetată a condițiilor prevăzute în licență sau prevederile legale și cele reglementare și nu o remediază în termen de o lună, sau un termen mai mare stabilit de agenție, după primirea cererii respective din partea agenției

Art. 31. - (1) Agenția asigură informarea publicului privind modul de plată pentru eliberarea licențelor individuale.

(2) Agenția publică informație privind licențele eliberate, procesul de tender pentru licențele individuale și date statistice referitoare la licențe.

Capitolul V

Regimul juridic al spectrului de frecvențe radio

Art. 32. – (1) Spectrul de frecvențe radio este patrimoniu național.

(2) Reglementarea utilizării spectrului de frecvențe radio este dreptul exclusiv al statului și se realizează în conformitate cu legislația prin efectuarea măsurilor economice, organizatorice și tehnice menite să asigure utilizarea eficientă a spectrului de frecvențe radio pentru necesitățile persoanelor fizice și juridice, organelor publice de stat, securității naționale, apărării, asigurării ordinii publice și să accelereze implementarea tehnologiilor noi de radiocomunicații.

(3) Gestionarea spectrului de frecvențe radio în Republica Moldova se efectuează în conformitate cu următoarele principii:

a) utilizarea benzilor, canalelor și frecvențelor radio se efectuează în baza autorizațiilor tehnice;

b) armonizarea atribuirii benzilor de frecvență radio cu atribuiri internaționale și europene;

c) asignarea benzilor, canalelor și frecvențelor radio în conformitate cu Tabelul național al atribuirii benzilor de frecvență;

d) asignarea benzilor de frecvențe radio, canalelor și frecvențelor radio se efectuează în cadrul autorizației tehnice sau în baza licenței (în cazurile prevăzute de legislație) ;

e) obiectivitate, transparență, nediscriminare și proporționalitate.

Art. 33. - (1) Spectrul național de frecvențe radio este gestionat de Comisia de stat pentru frecvențe radio, subordonată Guvernului. Comisia acționează conform Regulamentului Comisiei de stat pentru frecvențe radio, aprobat de către Guvern.

(2) Comisia de stat pentru frecvențe radio elaborează și promovează politica de stat privind distribuirea și utilizarea spectrului de frecvențe radio și pozițiilor orbitelor geostaționare.

(3) Comisia de stat pentru frecvențe radio aprobă Tabelul Național al benzilor de frecvențe radio pentru necesitățile civile, de apărare și de securitate, precum și modul de repartizare a frecvențelor în benzile de utilizare partajată.

Art. 34. - (1) Spectrul de frecvențe radio include următoarele categorii de utilizare a benzilor de frecvențe radio:

a) utilizare guvernamentală (apărarea și securitatea națională, protecția civilă, poliția) ;

b) utilizare neguvernamentală;

c) utilizarea partajată de categoriile a) și b).

(2) Revizuirea Tabelului național al atribuirii benzilor de frecvență se efectuează cel puțin o dată în 4 ani.

Art. 35. - (1) Se interzice exploatarea stațiilor de radiocomunicații, care nu corespund normelor de emisie, parametrilor tehnici incluși în autorizația tehnică sau provoacă perturbații în funcționarea altor stații de radiocomunicații;

(2) Se interzice utilizarea stațiilor de radiocomunicații fără autorizația tehnică.

(3) Intreconectarea rețelelor de comunicații electronice dintre operatorii autohtoni și operatorii altor țări prin intermediul frecvențelor radio se va efectua în baza contractului dintre operatori după primirea avizului privind asignarea frecvențelor și autorizației tehnice precum și licenței în cazurile prevăzute de legislația în vigoare.

Art. 36. - (1) Ordinea examinării materialelor și procedura perfectării avizului privind asignarea frecvențelor în benzile de frecvență de utilizare neguvernamentale, precum și eliberării autorizației tehnice se stabilește prin regulamentul, aprobat de Guvern.

(2) Canalele sau frecvențele radio cu utilizare neguvernamentală sânt asignate prin aviz de către organul central de specialitate.

(3) Autorizația tehnică se eliberează de către agenție în baza cererii solicitantului la care se anexează:

- copia certificatului de înregistrare a întreprinderii;
- copia licenței de emisie în cazurile prevăzute de legislația în vigoare;
- avizul MDI privind asignarea frecvenței sau a canalului radio care include rezultatul selectării, calculului și coordonării frecvenței sau a canalului radio solicitate pentru utilizare;

- proiectul tehnic al mijloacelor radioelectrice aprobat de Centrul Național pentru Frecvențe Radio ;

- copia certificatului de conformitate a mijloacelor radioelectronice de emisie eliberat de organismul de certificare a produselor din domeniul telecomunicațiilor;

- copia avizului de coordonare al amplasamentului mijloacelor radioelectrice, eliberat de către serviciul sanitaro-epidemiologic;

- procesul-verbal de măsurări tehnice întocmit în baza măsurărilor efectuate de Centrul Național pentru Frecvențe Radio;

Autorizația tehnică se eliberează în decurs de 10 zile din momentul depunerii cererii cu documentele anexate.

(4) Asignarea canalelor sau frecvențelor radio stațiilor de radiocomunicații, utilizate pentru necesitățile statale - apărarea și securitatea națională, asigurarea ordinii publice, preîntâmpinarea și lichidarea situațiilor excepționale, se efectuează de organele statale respective.

(5) Asignarea benzilor, canalelor și frecvențelor radio în benzile de frecvență de utilizare partajată se efectuează după coordonarea lor dintre utilizatorii guvernamentali și utilizatorii neguvernamentali. Coordonarea din partea utilizatorilor neguvernamentali se efectuează de către Centrul Național pentru Frecvențe Radio.

(6) Benzile de frecvență radio, canalele sau frecvențele radio asignate nu sunt proprietatea utilizatorilor spectrului de frecvență radio. Asignarea benzilor de frecvență radio, canalului sau frecvenței radio se efectuează pe termen determinat, care poate fi prelungit la cererea utilizatorului benzilor, canalelor și frecvențelor radio.

(7) Asignarea benzii, canalului sau frecvenței radio utilizatorului neguvernamental poate fi modificată de către organul de specialitate pentru asigurarea următoarelor necesități statale - apărării și securității naționale, asigurării ordinii publice, preîntâmpinării și lichidării situațiilor excepționale, în cazurile perturbațiilor iremediabile.

(8) Nominalul canalului sau frecvenței radio poate fi schimbat pe termenul depistării și înlăturării sursei de perturbație.

(9) Plata pentru frecvența asignată utilizatorilor neguvernamentali se achită Centrului Național pentru Frecvențe Radio.

(10) Modul de utilizare al stațiilor de radiocomunicații în sectorul civil se efectuează în conformitate cu Regulamentul, aprobat de către Guvern.

(11) Pentru asigurarea compatibilității electromagnetice a stațiilor de radiocomunicații utilizatorul este obligat să încheie contractul respectiv cu Centrul Național pentru Frecvențe Radio, din momentul începerii utilizării stației de radiocomunicații pe frecvența asignată.

Art. 37. – (1) Refuzul de acordare a licențelor și autorizațiilor pentru activitatea legată de utilizarea benziilor de frecvență radio, canalelor sau frecvențelor radio, prestarea serviciilor de comunicații electronice va fi justificat, dacă:

nu există frecvențe disponibile;

nu se respectă cerințele de compatibilitate electromagnetică;

radiofrecvențele solicitate nu corespund benzilor de frecvențe în conformitate cu prevederile Tabelului național al atribuirii benzilor de frecvențe;

în caz de neconformitate al obiectului licenței sau autorizației cu actele normative sau condițiile tehnice.

(2) Refuzul asignării benzilor de frecvență radio, canalelor sau frecvențelor radio utilizatorilor neguvernamentali se admite în următoarele cazuri:

a) necorespunderea benzii de frecvență radio, canalelor sau frecvențelor radio solicitate Tabelului național al atribuirii benzilor de frecvență;

b) necorespunderea parametrilor de emisie și (sau) recepție ai stațiilor de radiocomunicații declarați de utilizatori cerințelor standardelor și normelor tehnice privind asigurarea compatibilității electromagnetice;

c) incompatibilitatea electromagnetică cu stațiile de radiocomunicații în exploatare și planificate;

d) rezultat negativ al procedurii de coordonare internațională a utilizării benzilor de frecvență, canalelor sau frecvențelor radio, dacă această procedură este prevăzută de Regulamentul radiocomunicații al Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor;

e) nu deține licența respectivă.

Art. 38. - (1) Autorizația tehnică poate fi suspendată din cauza neconformității tehnice, pe o perioadă, necesară înlăturării neconformității, dar nu mai mult de o lună.

(2) Autorizația tehnică se anulează:

a) în baza cererii depuse de utilizatorul spectrului de frecvențe radio;

b) la expirarea termenului de valabilitate a licenței;

c) la utilizarea stațiilor de radiocomunicații în scopuri ilegale, care aduc prejudiciu persoanelor fizice, societății, statului;

d) la lichidarea persoanei juridice, întreprinderii individuale;

e) în cazul depășirii termenilor de lichidare a neconformității, care a fost drept bază de sistare a valabilității autorizației de utilizare a stațiilor de radiocomunicații.

(3) La expirarea termenului de valabilitate a licenței, autorizației, în caz de reînnoire a acesteia, termenul pentru care au fost asignate benzile de frecvență radio, canalul sau frecvența radio și pentru care a fost autorizată utilizarea mijloacelor radioelectronice de emisie, poate fi prelungit la cererea utilizatorului benzilor, canalelor și frecvențelor radio.

Art. 39. - (1) Administrarea spectrului de frecvențe în benzile de frecvențe cu utilizare neguvernamentală este efectuată de către organul central de specialitate.

(2) În scopul utilizării efective a spectrului de frecvențe radio și asigurării compatibilității electromagnetice a stațiilor de radiocomunicații Centrul Național pentru Frecvențe Radio, întreprindere cu buget autonom, contra plată efectuează:

a) selectarea, calcularea și planificarea frecvențelor și/sau canalelor radio;

b) asigurarea compatibilității electromagnetice a stațiilor de radiocomunicații;

c) măsurarea parametrilor tehnici de emisie ai stațiilor de radiocomunicații;

d) eliberarea caietelor de sarcini pentru proiectarea stațiilor și rețelelor de radiocomunicații la compartimentul radiotehnic și expertiza proiectelor;

e) coordonarea internațională și notificarea benzilor de frecvență, canalelor sau frecvențelor radio în conformitate cu Regulamentul radiocomunicații al Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor;

f) încercări de certificare a echipamentelor la compatibilitatea electromagnetică;

g) certificarea produselor și serviciilor de comunicații electronice;

(3) Regulamentul cu privire la modul de monitorizare a frecvențelor radio și evaluare a parametrilor tehnici de emisie ai stațiilor de radiocomunicații de utilizare neguvernamentală, precum și tarifele Centrului Național pentru Frecvențe Radio se aprobă de către organul central de specialitate.

Capitolul VI

Accesul la rețelele publice de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora

Art. 40. - (1) Prezentul capitol stabilește cadrul de reglementare a relațiilor între operatorii de rețele, între prestatorii de servicii și între operatorii de rețele și prestatorii de servicii privind accesul la rețelele publice de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora.

(2) Prezentul capitol stabilește drepturile și obligațiile operatorilor privind interconectarea sau accesul la rețelele furnizate de către aceștia sau la infrastructura asociată acestor rețele.

(3) Obiectivele cadrului de reglementare stabilit în condițiile prezentului capitol sunt promovarea concurenței, asigurarea interconectării și a interoperabilității serviciilor de comunicații electronice și protejarea drepturilor și intereselor consumatorilor.

(4) Prevederile prezentului capitol nu sunt aplicabile accesului realizat de către utilizatorii finali.

Art. 41. - (1) Pentru a se asigura furnizarea rețelelor și interoperabilitatea serviciilor de comunicații electronice destinate publicului orice operator al unei rețele publice de comunicații are:

a) dreptul de a negocia un acord de interconectare cu orice alt operator al unei rețele publice de comunicații, în vederea furnizării de servicii de comunicații electronice destinate publicului, inclusiv a serviciilor de comunicații electronice accesibile utilizatorilor prin intermediul unei alte rețele publice de comunicații interconectate cu rețeaua oricăruia dintre cei doi operatori;

b) obligația, la cererea unui operator autorizat în condițiile legii, de a negocia un acord de interconectare cu solicitantul în cauză, în vederea prestării de servicii de comunicații electronice destinate publicului, inclusiv a serviciilor de comunicații electronice accesibile utilizatorilor prin intermediul unei alte rețele publice de comunicații interconectate cu rețeaua oricăreia dintre părți.

(2) Informațiile obținute înaintea, în timpul sau după finalizarea negocierilor privind acordurile de acces și interconectare trebuie utilizate numai în scopul pentru care au fost comunicate și nu pot fi divulgate către nici un terț care ar obține astfel un avantaj de ordin competitiv, inclusiv către alte filiale, persoane afiliate sau parteneri ai operatorului ori ai prestatorului de servicii care a ajuns în posesia respectivelor informații.

Art. 42. - (1) Agenția va lua toate măsurile necesare pentru a încuraja și, acolo unde este cazul, a asigura, în conformitate cu prevederile prezentului capitol, accesul și interconectarea în condiții adecvate, precum și interoperabilitatea serviciilor, cu respectarea principiilor eficienței economice, promovării concurenței și ale maximizării beneficiului utilizatorului final.

(2) Măsurile adoptate în conformitate cu prevederile alin. (1) pot viza în special impunerea următoarelor obligații:

a) obligații în sarcina persoanelor juridice care controlează accesul la utilizatorii finali, inclusiv, acolo unde este cazul, obligația de a asigura interconectarea rețelelor acestora, dacă impunerea acestor obligații este necesară pentru asigurarea conectivității între utilizatorii finali;

b) obligația operatorilor de a furniza accesul la acele elemente ale infrastructurii asociate în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii, dacă impunerea acestei obligații este necesară pentru a asigura accesul utilizatorilor finali la serviciile de difuzare în format digital a programelor de radio sau de televiziune.

(3) Impunând unui operator obligații de a oferi accesul, în condițiile art. 47, agenția poate stabili, în conformitate cu standardele naționale, europene și internaționale, condiții tehnice sau operaționale fezabile, care trebuie îndeplinite de către operatorul sau beneficiarii accesului, dacă această măsură este necesară pentru asigurarea funcționării normale a rețelei.

(4) Obligațiile și condițiile impuse în conformitate cu alin. (1), (2), 3) trebuie să fie obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii.

(5) Agenția are dreptul să stabilească în conformitate cu prevederile alin. (1) și (4), condițiile în care se realizează interconectarea sau accesul, în lipsa acordului părților, la cererea uneia dintre părți.

(6) Agenția are dreptul să intervină în orice timp, la cererea oricărei părți, care sunt în proces de negociere și încheiere a acordului de interconectare sau acces, pentru a asista și facilita negocierea acestui acord.

Art. 43. - (1) Dacă în urma unei analize de piață realizate în condițiile legii un operator este desemnat ca având putere semnificativă pe o piață relevantă, agenția va impune acestuia, în mod corespunzător, una sau mai multe dintre obligațiile prevăzute la art. 44 - 49. În efectuarea analizei de piață agenția va solicita colaborarea Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței.

(2) Aceste obligații pot fi aplicate doar operatorilor desemnați ca având putere semnificativă pe piața relevantă respectivă.

(3) Obligațiile impuse în conformitate cu prevederile alin. (1) și (2) trebuie să fie, în funcție de natura problemei identificate, proporționale și justificate și trebuie să fie adoptate numai după consultarea părților interesate, în condițiile legii.

(4) Dacă pe baza unei analize de piață realizate în condițiile legii agenția stabilește că pe o anumită piață relevantă există concurență efectivă, atunci ea va retrage sau va modifica în mod corespunzător obligațiile impuse în conformitate cu prevederile alin. (1) și (2).

(5) Cu cel puțin 30 de zile înainte de retragerea oricăror obligații impuse unui anumit operator agenția trebuie să aducă această intenție la cunoștință celor care au încheiat acorduri de interconectare sau acces cu operatorul respectiv, pentru a permite acestora să găsească furnizori alternativi sau să renegocieze acordul încheiat.

Art. 44. - (1) Agenția poate impune operatorilor, în conformitate cu prevederile art. 43, obligații de transparență în legătură cu interconectarea rețelelor de comunicații ori cu accesul la aceste rețele sau la infrastructura asociată. Aceste obligații pot viza aducerea la cunoștința publicului a anumitor informații, precum specificațiile tehnice, caracteristicile rețelei, condițiile de furnizare și utilizare, informațiile contabile și tarifele practicate, cu condiția că informațiile în cauză să nu fie confidențiale.

(2) În cazul în care unui operator i-au fost impuse obligații de nediscriminare, agenția poate impune acelui operator obligația de a publica o ofertă de referință care trebuie să fie suficient de detaliată pentru a asigura că solicitanții nu vor trebui să plătească pentru resurse care nu sunt necesare serviciului pe care l-au solicitat.

(3) Oferta de referință va cuprinde o descriere detaliată a ofertelor pentru fiecare dintre elementele rețelei sau ale infrastructurii asociate, potrivit necesităților pieței, precum și condițiile tehnice și comerciale, inclusiv de preț, corespunzătoare fiecăruia dintre aceste elemente.

(4) Agenția poate preciza ce informații trebuie aduse la cunoștința publicului, nivelul de detaliu cerut și modalitatea de publicare.

Art. 45. – Agenția poate impune operatorilor, în conformitate cu prevederile art. 43, obligații de nediscriminare în legătură cu interconectarea rețelelor de comunicații ori cu accesul la aceste rețele sau la infrastructura asociată, prin care să se asigure, în special, că operatorii:

a) aplică condiții echivalente în circumstanțe echivalente altor persoane juridice care furnizează servicii echivalente;

b) pun la dispoziție terților servicii și informații în aceleași condiții, inclusiv în ceea ce privește calitatea, cu cele oferite pentru propriile servicii sau pentru serviciile furnizate filialelor, persoanelor afiliate sau partenerilor lor.

Art.46. - (1) Agenția poate impune operatorilor, în conformitate cu prevederile art. 43, obligații privind evidența contabilă separată, în cadrul contabilității interne de gestiune, pentru anumite activități care au legătură cu interconectarea rețelelor de comunicații și/sau cu accesul la aceste rețele și/sau la infrastructura asociată. În special,

Agenția poate obliga un operator integrat pe verticală să asigure transparența tarifelor en gros și a prețurilor de transfer intern, pentru a asigura îndeplinirea obligației de nediscriminare impuse în conformitate cu prevederile art. 45 sau pentru a împiedica subvenționarea încrucișată abuzivă.

(2) Pentru a facilita verificarea îndeplinirii obligațiilor de transparență și de nediscriminare agenția poate să impună operatorilor obligația de a furniza, la cerere, înregistrări contabile, inclusiv date privitoare la venituri încasate de la terți.

(3) În scopul promovării unei piețe deschise și competitive agenția poate publica informațiile contabile obținute, în condițiile legii.

Art. 47. - (1) Agenția poate impune operatorilor, în conformitate cu prevederile art. 43, obligația de a permite accesul și utilizarea unor elemente specifice ale rețelei și a infrastructurii asociate, în special în cazul în care se consideră că refuzul de a acorda accesul ori impunerea unor clauze care au efect similar ar conduce la împiedicarea dezvoltării unei piețe competitive, la nivelul vânzării cu amănuntul, sau la prejudicierea intereselor utilizatorilor finali.

(2) Obligațiile prevăzute la alin. (1) pot viza, printre altele:

a) acordarea către un terț a dreptului de acces la elemente specifice ale rețelei sau la infrastructura asociată, inclusiv a accesului la bucla locală;

b) negocierea cu orice operator care solicită accesul;

c) neretragerea dreptului de acces deja acordat, cu excepția cazurilor în care operatorul a comis încălcări prevăzute la articolul 5 alin. (3) și (4) sau a încălcat condițiile acordului privind accesul și/sau interconectarea;

d) acordarea accesului liber la interfețele tehnice, protocoalele sau alte tehnologii esențiale care sunt indispensabile pentru interoperabilitatea serviciilor, inclusiv a serviciilor de rețele virtuale;

f) furnizarea colocării sau a altor forme de utilizare partajată a spațiilor ori echipamentelor, inclusiv a conductelor, clădirilor și pilonilor;

g) furnizarea unor servicii determinate, necesare pentru asigurarea interoperabilității serviciilor destinate utilizatorilor finali, inclusiv a resurselor destinate serviciilor de rețele inteligente sau a serviciului de roaming în rețelele mobile;

h) interconectarea rețelelor sau a elementelor rețelelor.

(3) Dacă agenția preconizează impunerea obligațiilor menționate în alin. (1) și în special când evaluează dacă aceste obligații sunt proporționale cu obiectivele stabilite în art. 8 este necesar de a se lua în considerație următorii factori:

a) viabilitatea tehnică și economică a utilizării sau instalării unor infrastructuri alternative, având în vedere ritmul actual de evoluție a pieței și ținând cont de natura și tipul interconectării și accesului în cauză;

b) fezabilitatea furnizării accesului solicitat, luând în considerație capacitatea disponibilă;

- c) investiția inițială realizată de proprietarul infrastructurii, având în vedere riscurile aferente investiției;
- d) necesitatea promovării concurenței pe termen lung;
- e) existența anumitor drepturi de proprietate intelectuală, dacă este cazul;
- f) asigurarea securității rețelelor, serviciilor și a personalului.

Art. 48. - (1) Dacă o analiză de piață realizată în condițiile legii indică absența concurenței efective, care presupune că operatorul în cauză este capabil să mențină tarifele la un nivel excesiv de înalt sau să comprime tarifele în mod nejustificat, în detrimentul utilizatorilor finali, atunci agenția poate, în conformitate cu prevederile art. 43, să impună obligații referitoare la recuperarea costurilor și controlul tarifelor, inclusiv obligații de fundamentare a tarifelor în funcție de costuri și obligații privind evidența contabilă, pentru furnizarea anumitor forme de acces sau de interconectare. La impunerea obligațiilor agenția va lua în considerare investiția făcută de operatorul în cauză și va permite realizarea unui venit rezonabil din capitalul angajat, ținând seama de riscurile asociate acestei investiții.

(2) Orice mecanism de acoperire a costurilor sau orice metodologie de tarificare impuse în condițiile alin. (1) trebuie să promoveze eficiența economică și concurența și să maximizeze beneficiul consumatorilor. În acest scop agenția poate să ia în considerare tarifele practicate pe piețele concurențiale comparabile.

(3) În cazul în care un operator are obligația să își fundamenteze tarifele în funcție de costuri, atunci proba faptului că tarifele respective sunt determinate prin adăugarea la costuri a unei rate rezonabile a venitului obținut din investiții se află în sarcina operatorului în cauză. În vederea calculării costului furnizării eficiente a serviciilor agenția poate utiliza metode de contabilizare a costurilor, conform legislației naționale, altele decât cele utilizate de operator. Agenția poate cere unui operator să furnizeze toate informațiile care au stat la baza determinării unor tarife și poate impune, dacă este cazul, ajustări ale acestor tarife.

(4) În cazul în care controlul tarifelor se realizează prin impunerea implementării unui sistem de contabilitate a costurilor, descrierea acestui sistem trebuie făcută publică, indicându-se cel puțin principalele categorii în care sunt grupate costurile și regulile utilizate pentru alocarea costurilor. Îndeplinirea obligațiilor de implementare a sistemului contabil trebuie auditată anual de un organism independent, rezultatele acestui audit urmând să fie publicate în condițiile stabilite de agenție.

Art. 49. - (1) Agenția poate impune operatorului cu putere semnificativă pe piața furnizării de buclă locală, în conformitate cu prevederile art. 43, obligația de a publica o ofertă de referință pentru accesul la bucla locală constituită din fire metalice torsadate.

(2) Oferta de referință realizată în condițiile alin. (1) trebuie să corespundă Regulamentului cu privire la interconectare, aprobat de agenție.

(3) Ofertei de referință realizate în condițiile alin. (1) îi sunt aplicabile în mod corespunzător prevederile art. 44 alin. (2)-(4).

Art. 50. – (1) Obligațiile ce revin unui operator desemnat de a avea putere semnificativă pe o anumită piață relevantă rămân în vigoare pînă în momentul în care agenția, în baza unei analize a pieței realizate în condițiile legii, stabilește că există o concurență eficientă pe piața relevantă în cauză.

Capitolul VII

Identificarea piețelor relevante și analiza lor

Art. 51. – (1) Agenția în baza principiilor stabilite în legislație privind concurența identifică piețele relevante din sectorul comunicațiilor electronice și efectuează analiza situației pe piețele relevante, în scopul determinării dacă piața relevantă este suficient de competitivă.

În acest scop agenția în colaborare cu Agenția Națională pentru Protecția Concurenței elaborează, aprobă și publică Regulamentul privind identificarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice și Regulamentul privind efectuarea analizelor de piață și determinarea operatorilor și prestatorilor de servicii cu putere semnificativă pe piață care să fie în concordanță cu principiile stabilite în legislația privind protecția concurenței.

(2) Agenția va identifica piețele relevante din sectorul comunicațiilor electronice, inclusiv piețele relevante geografice, în baza listei piețelor relevante recomandată de Comisia Europeană, luând în considerare circumstanțele naționale specifice și asigurând un mediu competitiv în domeniul comunicațiilor electronice. Lista piețelor relevante se publică de către agenție și poate deriva de la lista piețelor relevante recomandată de Comisia Europeană, sau poate include și alte piețe, ale căror caracteristici sînt de natură să justifice impunerea de către agenție a unor obligații specifice pentru operatorii de rețele și/sau de prestatorii de servicii cu putere semnificativă pe piață din domeniul comunicațiilor electronice.

Art. 52. - (1) Un operator de rețele sau un prestator de servicii de comunicații electronice este considerat ca avînd putere semnificativă pe o anumită piață dacă, individual sau în comun cu alți asemenea operatori și/sau prestatori, se bucură pe piața respectivă de o poziție echivalentă unei poziții dominante.

(2) Prin poziție dominantă pe o anumită piață se înțelege situația în care un operator de rețele sau un prestator de servicii de comunicații electronice dispune de o asemenea forță economică, încît este capabil, într-o măsură apreciabilă, să desfășoare activitate independentă de concurenți și utilizatori.

(3) În caz că pe o piață există un singur operator de rețele sau un prestator de servicii de comunicații electronice, se consideră că acest operator sau prestator are putere semnificativă pe piața respectivă.

(4) În caz că un operator de rețele sau un prestator de servicii de comunicații electronice are putere semnificativă pe o anumită piață, el poate fi considerat ca avînd putere semnificativă și pe o altă piață aflată în strînsă legătură cu cea dintîi, cu condiția

ca legăturile dintre cele două piețe sunt de natură să permită ca puterea semnificativă deținută pe una dintre piețe să fie utilizată ca pârghie pe cealaltă piață, întărind astfel puterea pe piață a operatorului sau a prestatorului respectiv.

Art. 53. – (1) Agenția, cel puțin o dată în doi ani, va efectua în condițiile legii analiza piețelor relevante. Scopul acestei analize este de a stabili dacă pe piețele relevante există concurență eficientă. Concurența poate fi considerată eficientă în cazul în care nici unul din operatorii de rețele sau prestatorii de servicii de comunicații electronice, care activează pe piață, nu are putere semnificativă pe piața respectivă.

Agenția stabilește dacă pe piața relevantă există concurență eficientă, bazându-se pe analiza pieței realizate în conformitate cu Reglementul privind identificarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice și Regulamentul privind efectuarea analizelor de piață și determinarea operatorilor și prestatorilor de servicii cu putere semnificativă pe piață. În efectuarea analizei de piață agenția va colabora, atunci când este cazul, cu Agenția Națională pentru Protecția Concurenței. În urma unei asemenea analize, agenția este în drept să stabilească, să mențină, să modifice sau să retragă obligațiile față de operatorii de rețele sau prestatorii de servicii de comunicații electronice.

(2) Dacă pe baza analizei de piață, se stabilește că pe piața relevantă respectivă există concurență eficientă, agenția nu va stabili și nu va menține nici o obligație specifică de reglementare, sau le va retrage în cazul în care acestea există. Cu cel puțin 30 de zile înainte de retragerea oricăror obligații, impuse unui operator de rețele sau prestator de servicii de comunicații electronice, agenția trebuie să aducă această intenție la cunoștință persoanelor care sunt afectate prin luarea acestei măsuri, pentru a le permite să se adapteze la noile condiții.

(3) Dacă, pe baza analizei pieței, se stabilește că pe piața relevantă respectivă nu există concurență eficientă, agenția va determina, în corespundere cu Regulamentul privind efectuarea analizelor de piață și determinarea operatorilor și prestatorilor de servicii cu putere semnificativă pe piață, operatorii de rețele și/sau prestatorii de servicii de comunicații electronice care au, potrivit art.52, putere semnificativă pe această piață. Agenția este în drept să impună acestor operatori sau prestatori una sau mai multe dintre obligațiile din categoria celor menționate în prezenta lege.

(4) Măsurile prevăzute la alin. (2) și (3) pot fi luate numai în urma parcurgerii procedurii prevăzute la art. 14 alin.1), litera c).

(5) Agenția va face publică lista operatorilor și prestatorilor de servicii cu putere semnificativă pe piață.

Capitolul VIII

Obligații impuse operatorilor cu putere semnificativă pe piață

Art. 54. - (1) Dacă în urma unei analize de piață realizate în conformitate cu prevederile Regulamentului privind efectuarea analizelor de piață și determinarea operatorilor și prestatorilor de servicii cu putere semnificativă pe piață, se stabilește că pe o anumită piață relevantă de prestare a serviciilor cu amănuntul nu există concurență

eficientă, iar obligațiile impuse în conformitate cu prevederile art. 44-49 sau cu cele prevăzute la art. 57 nu sunt suficiente pentru atingerea obiectivelor prevăzute la art. 8 în scopul protejării intereselor utilizatorilor finali și al promovării unei concurențe eficiente, agenția poate impune operatorilor de rețele și/sau prestatorilor de servicii de comunicații electronice care au putere semnificativă pe piața respectivă, una sau mai multe dintre obligațiile prevăzute la alin. (2) al prezentului articol. Obligațiile impuse în conformitate cu prezentul articol trebuie să fie corespunzătoare naturii problemei identificate, proporționale și justificate, având în vedere obiectivele prevăzute în art. 8.

(2) Obligațiile impuse de agenție pot viza:

a) interzicerea practicării de prețuri excesive în raport cu costurile pe care le implică prestarea serviciilor;

b) interzicerea practicării de prețuri sub costurile pe care le implică prestarea serviciilor, care poate avea ca efect limitarea intrării pe piață sau restrângerea concurenței;

c) interzicerea favorizării nejustificate a anumitor utilizatori finali în comparație cu alții în cadrul aceleiași categorii de utilizatori finali;

d) interzicerea operatorului de a-și grupa serviciile în mod abuziv.

(3) În acest scop, agenția poate stabili:

a) plafoane tarifare sau formule de control al creșterii tarifelor la prestarea serviciilor cu amănuntul;

b) măsuri de control al tarifelor cu amănuntul;

c) măsuri de orientare a tarifelor la costuri sau către prețurile ori tarifele practicate pe piețe comparabile.

(4) Agenția va impune operatorilor și/sau prestatorilor de servicii cu putere semnificativă pe piață ale căror tarife sunt supuse controlului său obligația de a implementa evidența contabilă separată a costurilor, necesară pentru exercitarea controlului. Agenția poate stabili formatul și metodologia evidenței contabile în conformitate cu legislația în vigoare.

(5) Operatorii și/sau prestatorii de servicii specificați la alin. (4) al prezentului articol au obligația de a supune spre verificare unui auditor independent modul de implementare a sistemului de evidență contabilă separată a costurilor prevăzut la alin. (4), în condițiile stabilite de agenție.

(6) Operatorii și/sau prestatorii de servicii menționați la alin. (4) al prezentului articol publică anual, în condițiile stabilite de agenție, o declarație privind implementarea sistemului de evidență contabilă a costurilor, prevăzut la alin. (4).

Art. 55. – Operatorii de rețele și prestatorii servicii de comunicații electronice publice, care beneficiază de drepturi speciale sau exclusive pentru prestarea serviciilor în alte sectoare ale economiei în conformitate cu legislația în vigoare, au obligația:

a) să țină evidența contabilă separată pentru activitățile aferente prestării serviciilor, rețelelor de comunicații electronice și alte activități cu scopul de a

determina toate elementele de cost și venit, cu baza lor de calcul și metodologia detaliată aplicate la repartizarea costurilor, inclusiv o informație detaliată privind activele fixe și costurile structurale

b) să efectueze separarea structurală între activitățile ce țin de furnizarea de rețele și/sau prestarea de servicii de comunicații electronice de activitățile din alte sectoare ale economiei naționale

Art. 56. - (1) Agenția stabilește și actualizează în limita posibilităților tehnice existente setul minim de linii închiriate care vor fi furnizate în scopul satisfacerii necesităților utilizatorilor, inclusiv caracteristicile tehnice ale tipurilor de linii închiriate care fac parte din acest set. Agenția publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova setul minim de linii închiriate, caracteristicile tehnice și tipurile de standarde, cărora trebuie să le corespundă aceste linii. Agenția poate adopta modificările necesare adaptării setului minim de linii închiriate la inovațiile tehnice și la evoluția cererii pe piață inclusiv posibila eliminare din setul minim a anumitor tipuri de linii închiriate.

(2) Dacă, în urma unei analize de piață realizate în conformitate cu Regulamentul privind efectuarea analizelor de piață și determinarea operatorilor și prestatorilor de servicii cu putere semnificativă pe piață se stabilește că pe o parte sau pe toată piața de prestare a setului minim de linii închiriate nu există concurență eficientă, agenția va determina operatorii și prestatorii de servicii cu putere semnificativă pe piața respectivă și le va impune obligații privind prestarea unei părți sau a întregului set minim de linii închiriate pe o parte sau pe întreg teritoriul țării, fără drept de transmitere terței părți. Agenția stabilește condițiile în care liniile închiriate vor fi puse la dispoziție utilizatorilor, așa condiții ca - de nediscriminare, de orientare a tarifelor la costuri și de transparență și în conformitate cu prevederile alin. (4)-(6) ale prezentului articol.

(3) Dacă, în urma analizei a pieței, se stabilește că piața de prestare a unei părți sau a întregului set minim de linii închiriate este suficient de competitivă, agenția va anula obligațiile prevăzute la alineatul (2) al prezentului articol.

(4) Agenția obligă operatorii și prestatorii de servicii determinați ca având putere semnificativă pe piață, potrivit alin. (1) al prezentului articol, să aplice condiții similare în situații analogice pentru operatorii și prestatorii de servicii care prestează servicii similare și să furnizeze linii închiriate către terți în aceleași condiții și la aceeași calitate cu cele utilizate pentru prestarea propriilor servicii sau a serviciilor propriilor filiale, persoane afiliate sau parteneri.

(5) Agenția impune operatorilor și prestatorilor de servicii determinați ca având putere semnificativă pe piață, potrivit alin. (2) al prezentului articol, obligația de orientare la costuri a tarifelor pentru liniile închiriate și de implementare, în acest scop, a evidenței contabile separate a costurilor. Acești operatori și prestatorii de servicii au obligația de a transmite la cererea agenției, informații detaliate privind evidența contabilă ținută.

(6) Agenția impune operatorilor și prestatorii de servicii determinați ca având putere semnificativă pe piață, potrivit alin. (2) al prezentului articol, obligația de a publica într-o formă accesibilă informații ce țin de prestarea liniilor închiriate

(7) Dacă un operator identificat ca având putere semnificativă pe piață, potrivit alin. (2) al prezentului articol, consideră că furnizarea unei linii închiriate din setul minim prevăzut la art. 56 alin. (1) la tarifele și în condițiile publicate potrivit alin. (5) și (6) ale prezentului articol este nerezonabilă, acesta poate solicita acordul agenției pentru modificarea tarifelor sau condițiilor de prestare.

Art. 57. - (1) Dacă un operator de rețele și/sau prestator de servicii de comunicații electronice este desemnat ca având putere semnificativă pe piața în ceea ce privește conectarea la un punct fix la rețeaua publică de telefonie și accesul la un punct fix la serviciile de telefonie publică, agenția îl va obliga să ofere abonaților săi posibilitatea de a utiliza serviciile oricărui prestator de servicii de telefonie publică, cu care operatorul sau prestatorul în cauză este interconectat, în următoarele moduri:

a) prin formarea la fiecare apel a unui cod de selectare a operatorului sau prestatorului de servicii;

b) prin preselectare, care oferă posibilitatea de a obține servicii de la operatorul sau prestatorul de servicii solicitat fără formarea la fiecare apel a unui cod de selectare a operatorului sau prestatorului de servicii.

(2) Cererea utilizatorilor ca facilitățile prevăzute la alin. (1) al prezentului articol, să fie implementate și în alte rețele sau în alte moduri, va fi examinată de agenție în baza unei analize a pieței realizate în conformitate cu prevederile prezentei legi, iar obligațiile necesare pentru satisfacerea acestei cereri vor fi impuse în conformitate cu prevederile art. 47.

(3) Agenția va asigura, prin impunerea de obligații specifice, ca tarifele pentru acces și interconectare privind acordarea facilităților prevăzute la alin. (1) al prezentului articol să fie orientate la costuri pentru plățile impuse utilizatorilor să nu-i descurajeze pe ultimii să beneficieze de aceste facilități.

Capitolul IX

Drepturile utilizatorilor finali

Art. 58. - (1) Contractele încheiate în scris între utilizatorii finali și prestatorii de servicii de comunicații electronice publice vor include următoarele clauze minime:

- a) denumirea și adresa, alte date de identificare a operatorului;
- b) serviciile prestate, nivelul de calitate a serviciilor acordate, precum și termenul în care se realizează conectarea inițială;
- c) tipurile de servicii de deservire tehnică;
- d) prețurile și tarifele aferente fiecărui produs sau serviciu contractat, modul de aplicare a acestora, sau modalitățile prin care pot fi obținute informații actualizate privind tarifele de prestare a serviciilor de comunicații electronice și a serviciilor de deservire;
- e) perioada de valabilitate a contractului, condițiile privind reînnoirea și încetarea contractului, precum și condițiile în care se sistează prestarea serviciului;

f) despăgubirile aplicabile și procedura de acordare a acestora în cazul când nu se respectă nivelul de calitate convenit sau celelalte clauze contractuale;

g) metode de inițiere a procedurilor de soluționare a litigiilor.

(2) Dacă utilizatorul final a fost informat în scris despre modificările în condițiile contractuale propuse de prestator și nu este de acord cu noile condiții, el este în drept să rezilieze contractul încheiat în scris fără a fi penalizat.

Prestatorul de servicii este obligat să informeze utilizatorul final cu cel puțin o lună înainte de intrarea în vigoare a modificărilor contractului, incluzând informația despre dreptul abonatului de a rezilia contractul încheiat fără a fi penalizat, în cazul în care nu acceptă noile condiții, cu excepția stabilirii unor condiții mai favorabile pentru utilizator.

Art. 59. - (1) Pentru a oferi utilizatorilor finali posibilitatea de a decide asupra alegerii serviciilor, furnizorii de rețele publice și prestatorii de servicii de comunicații electronice publice au obligația de a pune la dispoziția publicului informații actualizate privind prețurile și tarifele aplicabile, precum și celelalte condiții de prestare a serviciilor.

(2) Informațiile prevăzute la alin. (1) trebuie să includă:

a) denumirea și adresa, alte date de identificare a operatorului sau a prestatorului de servicii;

b) serviciile destinate publicului, pe care le oferă operatorul sau prestatorul de servicii;

c) tarifele de conectare, utilizare, deservire, precum și facilități tarifare și scheme tarifare speciale;

d) tipurile de servicii de deservire tehnică prestate;

e) condițiile contractuale standard, inclusiv durata minimă a contractului;

f) procedura de soluționare a litigiilor dintre operatori sau prestatorii de servicii și utilizatorii finali;

g) după caz, drepturile privind prestarea serviciilor din sfera serviciului universal.

(3) Agenția va încuraja expunerea, pe paginile de Internet, în ghidurile interactive sau prin intermediul altor mijloace, a informațiilor în vederea asigurării posibilității utilizatorilor finali de a face evaluări independente a costului variantelor alternative de utilizare.

Art. 60. - (1) Agenția poate impune prestatorilor de servicii de comunicații electronice publice, după parcurgerea procedurii de consultare prevăzute la art. 14 alin. 1) litera c), obligația de a publica informații adecvate și actualizate privind calitatea serviciilor oferite. La cerere, aceste informații vor fi prezentate agenției înainte de a fi publicate.

(2) Agenția poate stabili în corespundere cu standardele și recomandările europene și internaționale, parametrii de calitate a serviciilor care trebuie măsurați, precum și

conținutul, forma și modalitatea în care informațiile prevăzute la alin. (1) al prezentului articol vor fi publicate, pentru a se asigura că utilizatorii finali beneficiază de informații complete, comparabile și ușor accesibile.

Art. 61. - (1) Furnizorii de rețele de comunicații electronice publice și prestatorii de servicii de telefonie publică sînt obligați să ia toate măsurile necesare pentru a asigura integritatea rețelelor respective la punctele fixe și, în caz de perturbare gravă a funcționării rețelei sau în caz de forță majoră, de comun acord cu organele abilitate să asigure restabilirea și funcționarea rețelei în anumite puncte fixe desemnate de către autoritățile publice.

(2) Prestatorii de servicii de telefonie publică sînt obligați să ia măsurile necesare pentru a asigura în mod neîntrerupt accesul la serviciile de urgență.

Art. 62. - (1) Toți abonații serviciilor de telefonie destinate publicului au dreptul de a fi incluși în registrul abonaților, disponibil în cadrul prestării serviciului universal.

(2) Prestatorii de servicii de telefonie publică au obligația de a oferi în mod gratuit abonaților posibilitatea de a decide dacă datele lor cu caracter personal, precum și care dintre acestea vor fi sau nu incluse într-un registru public al abonaților.

(3) Toți utilizatorii finali conectați la o rețea de telefonie publică au dreptul de acces la serviciile de informații privind abonații disponibil în cadrul prestării serviciului universal, și la serviciile de relații cu clienții.

(4) Numerele de telefon ale abonaților de telefonie publică pot fi acordate de către prestatorii serviciilor de comunicații electronice, la solicitare, instituției de stat abilitate pentru a fi incluse în baza de date de stat (registru de stat al populației și registrul unităților de drept) și utilizate conform legislației, respectînd legislația cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Capitolul X

Numerotare

Art. 63. – (1) Furnizorii de rețele și prestatorii de servicii de telefonie publică vor asigura efectuarea apelurilor de urgență, în mod gratuit, iar utilizatorii finali ai serviciilor de telefonie publică, inclusiv utilizatorii telefoanelor publice, au dreptul să acceseze gratis serviciile de urgență, apelînd Numărul de Urgență Unic “112” sau alte numere naționale de urgență stabilite de agenție în corespundere cu Planul Național de Numerotare al Republicii Moldova.

(2) Furnizorii de rețele și prestatorii de servicii de telefonie publică, pentru toate apelurile la numerele de urgență stabilite în corespundere cu alin. (1) al prezentului articol, vor pune la dispoziția autorităților responsabile de serviciile de urgență, în limitele posibilităților tehnice ale rețelelor, informații cu privire la locul de unde se efectuează apelul.

(3) Agenția și furnizorii de rețele sau prestatorii de servicii de telefonie publică vor întreprinde măsurile necesare pentru a informa publicul despre numerele de urgență și modul de utilizare a Numărului de Urgență Unic „112” pentru apeluri de urgență sau altor numere naționale de urgență.

(4) Implementarea numărului de Urgență Unic „112” se va efectua în baza Programului național de implementare a numărului de Urgență Unic „112”, aprobat de Guvern.

(5) Agenția va gestiona resursele de numerotare respectând principiul tratamentului egal acordat tuturor prestatorilor de servicii de comunicații electronice disponibile publicului. În special, o persoană căreia i s-a alocat un șir de numere este obligată să aplice principiul nediscriminării față de alți prestatori de servicii de comunicații electronice în ceea ce privește secvențele de numere folosite pentru accesul la serviciile lor.

Art. 64. - (1) În corespundere cu Programul de implementare a portabilității numerelor în Republica Moldova, agenția va impune prestatorilor de servicii de telefonie publică, inclusiv prestatorilor de servicii de telefonie mobilă destinate publicului, obligația de a le asigura abonaților proprii, la cerere, portabilitatea numărului, care constă în posibilitatea de a-și păstra numărul de telefon, indiferent de prestatorul serviciului:

- a) în cazul numerelor geografice la o anumită adresă fixă;
- b) în cazul numerelor nongeografice la orice adresă.

(2) Prevederile alin. (1) al prezentului articol nu se aplică în cazul transferului de numere între rețelele de telefonie fixă și rețelele de telefonie mobilă.

(3) Agenția va stabili obligații pentru ca tarifele de interconectare ce țin de prestarea serviciului de portabilitate a numerelor să fie orientate spre costuri și plățile impuse abonaților să nu descurajeze utilizarea acestor facilități.

(4) Agenția poate impune prestatorilor de servicii de telefonie publice obligația de a publica informații detaliate referitoare la tarifele aplicate pentru serviciul de portabilitate a numerelor.

(5) Agenția nu va stabili tarife cu amănuntul pentru portabilitatea numerelor, inclusiv tarife cu amănuntul specifice și comune, pentru a nu limita competiția pe piață.

(6) Portabilitatea numerelor în rețelele publice fixe și mobile va fi implementată în corespundere cu Programul de implementare a portabilității numerelor în Republica Moldova, aprobat de Guvern.

Capitolul XI

Serviciul Universal

Art. 65. - (1) Dreptul de acces la serviciul universal reprezintă dreptul tuturor locuitorilor Republicii Moldova de a beneficia de serviciile din setul minim de servicii, independent de amplasarea lor geografică la un anumit nivel de calitate și la prețuri accesibile.

(2) Serviciile incluse în setul minim al serviciului universal sînt următoarele:

- a) accesul la rețeaua publică de telefonie , într-un punct fix;

b) serviciul de informații privind abonații și punerea la dispoziție a registrelor abonaților;

c) accesul la telefoanele publice cu plată, inclusiv accesul la serviciile de urgență gratis.

(3) Modalitatea și termenii de implementare, volumul obligațiilor serviciului universal se stabilesc în Programul național de implementare a serviciului universal, aprobat de Guvern pe termen lung, ținându-se cont de tehnologiile preponderent folosite de utilizatorii finali și de fezabilitatea tehnologică.

(4) În Programul național de implementare a serviciului universal va fi expusă politica și strategia de implementare a serviciului universal, cu respectarea principiilor transparenței, obiectivității, proporționalității și nediscriminării. La stabilirea politicii și strategiei se vor alege cele mai eficiente și adecvate soluții, care vor reduce la minimum distorsionarea pieței, în special prestarea serviciilor la prețuri sau alte condiții și termeni care diferă de termenele și condițiile comerciale normale, asigurându-se în același timp protecția interesului public.

Art. 66. - (1) Agenția va desemna prin concurs unul sau mai mulți prestatori de servicii universal care să presteze unul sau mai multe elemente ale serviciului universal, în anumite zone sau pe întreg teritoriul Republicii Moldova, utilizând proceduri eficiente, obiective, transparente, și nediscriminatorii. Procedurile de desemnare asigură furnizarea Serviciului Universal în mod rentabil și pot fi folosite ca mijloace de determinare a costului net al prestării obligațiilor de serviciu universal conform art. 74.

(2) În cazul lipsei participanților la concurs, Guvernul la propunerea agenției va desemna prestatorii cu obligații de prestare a serviciului universal respectând principiile eficienței, obiectivității, transparenței, și nediscriminării.

(3) Dacă agenția consideră că prestarea serviciului universal poate reprezenta o sarcină injustă pentru prestatorii desemnați să presteze serviciul universal, obligațiile de prestare a serviciului universal vor putea fi impuse unui prestator numai după stabilirea mecanismului de finanțare și/sau compensare a costului net al prestării serviciului universal, conform art. 75.

Art. 67. - (1) Agenția desemnează prestatorii ce vor presta serviciul universal conform prevederilor art. 65 alin.(2), litera a) astfel încât cererile rezonabile ale utilizatorilor finali privind conectarea la un punct fix la rețele publice de telefonie și privind accesul la serviciile de telefonie publică la un punct fix să fie satisfăcute de cel puțin un furnizor de rețele sau prestator de servicii de comunicații electronice.

(2) Conexiunea furnizată trebuie să asigure utilizatorilor finali posibilitatea de a iniția și de a primi apeluri telefonice locale, naționale și internaționale, comunicații prin fax și comunicații de date, la o rată de transfer suficientă pentru a permite accesul funcțional la Internet, având în vedere tehnologiile utilizate preponderent de majoritatea abonaților și fezabilitatea tehnologică.

Art. 68. - (1) Agenția desemnează prestatorii ce vor presta serviciul universal conform prevederilor art. 65 alin.(2), litera b), astfel încât:

a) să fie pus la dispoziție utilizatorilor finali, la solicitare, cel puțin un registru al abonaților, în formă tipărită, electronică sau în ambele forme. Registrul trebuie actualizat periodic, cel puțin o dată în trei ani, iar forma acestuia se aprobă în prealabil de către agenție.

b) să fie pus la dispoziție utilizatorilor finali, inclusiv utilizatorilor de telefoane publice cu plată, cel puțin un serviciu de informații privind abonații.

(2) Registrul abonaților și serviciul de informații privind abonații prevăzute la alin. (1) din prezentul articol vor cuprinde numerele de telefon și datele cu caracter personal ale tuturor abonaților la servicii de telefonie destinate publicului, respectând legislația cu privire la datele cu caracter personal.

(3) Prestatori de serviciu universal desemnați să pună la dispoziție utilizatorilor finali registrele abonaților sau să presteze serviciile de informații privind abonații, în condițiile alin. (1)-(2) ale prezentului articol, au obligația să respecte principiul de nediscriminare pentru datele care le-au fost puse la dispoziție de către prestatorii de servicii de telefonie publică.

Art. 69. - (1) Agenția poate impune prestatorilor de serviciu universal desemnați să presteze serviciile prevăzute la art. 65 alin.(2) litera c) obligații de asigurare cu telefoane publice cu plată, pentru a satisface necesitatea rezonabilă a utilizatorilor finali în ceea ce privește acoperirea geografică, numărul de telefoane instalate în dependență de densitatea populației, accesibilitatea acestor telefoane publice pentru utilizatorii cu handicap și calitatea serviciilor.

(2) Agenția poate să nu impună obligațiile prevăzute la alin. (1) al prezentului articol pentru întreg teritoriul țării sau o parte a acestuia, în cazul în care consideră că serviciile prevăzute la acest alineat sau alte servicii comparabile sînt suficient accesibile.

(3) Prestatorii de serviciu universal care operează telefoane publice cu plată au obligația să asigure utilizatorilor finali posibilitatea de a efectua, în mod gratuit și fără a folosi nici un mijloc de plată, apeluri de urgență de la telefoanele publice cu plată, folosind numărul European de Urgență Unic „112” sau alte numere naționale de urgență prevăzute în Planul Național de Numerotare al Republicii Moldova.

Art. 70. - Agenția poate să impună prestatorilor de serviciu universal desemnați obligația de a lua măsuri specifice pentru ca utilizatorii finali cu handicap să aibă acces la telefoane publice cu plată, inclusiv serviciile de urgență, servicii de informații și directorii similare cu cele oferite celorlalți utilizatori finali.

Art. 71. - (1) Agenția monitorizează evoluția și nivelul tarifelor cu amănuntul pentru utilizatorii finali pentru serviciile din pachetul (setul) minim al serviciului universal, prestate de prestatorii de serviciu universal, ținând cont de nivelul general al prețurilor și al veniturilor utilizatorilor.

(2) Agenția poate impune obligații prestatorilor de serviciu universal:

a) să ofere utilizatorilor finali opțiuni tarifare speciale sau pachete tarifare, care diferă de cele practicate în condițiile comerciale normale, în scopul asigurării persoanelor cu venituri joase sau altor categorii de persoane socialmente vulnerabile cu serviciile de telefonie publică;

b) să se conformeze anumitor plafoane tarifare, să aplice tarife unice, inclusiv prin stabilirea unei medii pe zone geografice pe întreg teritoriul țării, precum și alte scheme similare, luînd în considerare condițiile specifice.

(3) Guvernul va stabili categoriile de persoane cu venituri joase sau socialmente vulnerabile care vor beneficia de serviciul universal și de opțiunile tarifare sau pachetele tarifare specificate la alin. (2) al prezentului articol.

(4) Condițiile în care utilizatorii finali beneficiază de tarifele prevăzute la alin. (2) al prezentului articol trebuie să fie transparente și să fie date publicității. Ele vor fi aplicate în mod nediscriminatoriu de către prestatorii de serviciu universal cărora li s-a impus obligația de a practica asemenea tarife. Agenția poate impune modificarea sau renunțarea la schemele tarifare specifice.

Art. 72. - (1) Prestatorii de serviciu universal nu pot impune abonaților obligații privind plata unor servicii și/sau facilități suplimentare față de cele din sfera serviciului universal pe care au obligația să le presteze conform art. 67-71, decât dacă sunt necesare prestării acelor servicii și/sau facilități din sfera serviciului universal.

(2) Prestatorii de serviciu universal sunt obligați să asigure, la cerere, următoarele facilități, astfel încât abonații să poată monitoriza și controla cheltuielile ocazionate de plata tarifelor serviciilor din sfera serviciului universal și să evite deconectarea nejustificată:

- a) facturarea detaliată;
- b) restricționarea selectivă, gratuită, a inițierii de apeluri de un anumit tip sau către anumite tipuri de numere;
- c) modalități de plată în avans;
- d) plata eşalonată a tarifelor de conectare la rețeaua publică de telefonie fixă.

(3) Abonaților le pot fi oferite informații suplimentare față de cele prevăzute la alin. (2) lit. a) din prezentul articol, în mod gratuit sau la un tarif rezonabil. Apelurile gratuite inițiate de către abonat, inclusiv apelurile de urgență, nu vor fi incluse în factura detaliată.

Art. 73. - (1) Agenția stabilește parametri de calitate pentru prestarea serviciilor din sfera serviciului universal și metodele de evaluare a respectării acestora. Agenția poate stabili parametri de calitate suplimentari pentru prestarea serviciilor incluse în sfera serviciului universal către persoanele cu handicap. Acești parametri vor fi stabiliți, ținând cont de standardele europene.

(2) Prestatorii de serviciu universal sînt obligați să prezinte agenției și să publice informații adecvate și actualizate privind respectarea parametrilor de calitate pentru serviciile din sfera serviciului universal pe care au obligația să le presteze.

(3) Agenția stabilește forma și modul de prezentare și publicare a informațiilor prevăzute la alin. (2) al prezentului articol, pentru ca utilizatorii finali să beneficieze de informații complete, comparabile și accesibile.

(4) Agenția poate impune prestatorilor de serviciu universal îndeplinirea anumitor obiective de performanță privind calitatea serviciilor din sfera serviciului universal pe care sunt obligați să le presteze. În stabilirea acestor obiective agenția va respecta procedura de consultare prevăzută la art. 14 al prezentei legi.

(5) Pentru a asigura exactitatea și comparabilitatea datelor prezentate de către prestatorii de serviciu universal, agenția poate solicita verificarea datelor printr-un organ independent, dar nu mai des de o dată pe an.

Art. 74. - (1) Dacă agenția consideră că prestarea serviciului universal poate reprezenta o sarcină injustă pentru prestatorii desemnați să presteze serviciul universal, agenția va calcula costul net al prestării acestor servicii, recurgînd la una din următoarele metode:

a) va calcula, în conformitate cu metodologia elaborată de agenție și aprobată de Guvern, costul net al îndeplinirii obligațiilor de prestare a serviciului universal, luând în considerare toate beneficiile comerciale ce pot fi obținute de prestatorul de serviciu universal în procesul prestării serviciilor din sfera serviciului universal, pe care acesta este obligat să le ofere;

b) va utiliza costul net stabilit în urma aplicării procedurii de desemnare a prestatorului de serviciu universal.

(2) Costul net de prestare a serviciului universal este calculat ca diferența între costul serviciului al unui prestator desemnat să presteze serviciul universal, activând cu obligații de prestare a serviciului universal și activând fără obligații de prestare a serviciului universal.

(3) Informațiile contabile și orice alte informații utilizate pentru calcularea costului net al serviciului universal, conform prevederilor alin. (1) lit. a) din prezentul articol, vor fi verificate de către agenție sau de un auditor independent, auditul fiind aprobat de agenție. Rezultatele calculării costului net vor fi făcute publice.

(4) Costurile nete care reies din îndeplinirea obligației de prestare a serviciului universal vor fi compensate prestatorului de serviciu universal, dacă obligațiile serviciului universal pot fi prestate numai suportând pierderi sau la un cost ce nu se încadrează în standarde comerciale normale.

(5) Trebuie să se acorde atenție cuvenită evaluării corecte a costurilor pe care prestatorul desemnat le-ar fi evitat dacă ar fi putut alege să nu aibă obligații de prestare a serviciului universal. Calculul costului net al anumitor aspecte specifice obligațiilor de Serviciu Universal se efectuează separat, pentru a evita calculul dublu al avantajelor directe sau indirecte și al costurilor. Costul total net al obligațiilor de Serviciu Universal pentru o întreprindere corespunde sumei costurilor nete asociate fiecărei componente a acestor obligații luând în considerație orice avantaj intangibil. Agenția are responsabilitatea verificării acestui calcul.

Art. 75. - (1) În cazul în care constată, pe baza determinării costului net în conformitate cu prevederile art. 74, că prestarea serviciilor din sfera serviciului universal reprezintă o sarcină injustă pentru prestatorul de serviciu universal, agenția va decide, la cererea prestatorului de serviciu universal, finanțarea și/sau compensarea costului net astfel determinat.

(2) Pentru a finanța și/sau compensa prestatorilor cu obligații de prestare a serviciilor din sfera serviciului universal costurile nete de prestare a serviciului universal, la decizia Guvernului, sub administrarea agenției, va fi creat un fond al serviciului universal în scopul repartizării costului net a obligațiilor de prestare a serviciului universal între furnizorii de rețele de comunicații electronice și prestatorii de servicii de comunicații electronice.

(3) Fondul serviciului universal se creează din defalcările obligatorii ale furnizorilor de rețele și prestatorilor de servicii de comunicații electronice și din alte mijloace permise de legislație. Mijloacele fondului serviciului universal vor fi folosite exclusiv pentru compensarea costurilor nete ale obligației de prestare a serviciului universal.

(4) Furnizorii de rețele de comunicații electronice și prestatorii de servicii de comunicații electronice vor fi obligați să efectueze defalcări obligatorii în mărimea ce

nu va depăși 1,0 % din volumul anual al veniturilor provenite din prestarea serviciilor de comunicații electronice și/sau furnizarea rețelelor de comunicații electronice. Anual pînă la 1 noiembrie Guvernul aprobă și publică cota defalcărilor obligatorii pentru următorul an. Cota defalcărilor obligatorii care urmează a fi vărsate la fondul serviciului universal se stabilește reieșind din sarcinile prevăzute în Programul Național de implementare a serviciului universal și costurile nete ale prestării serviciului universal, determinate de agenție. Furnizorii de rețele și prestatorii de servicii de comunicații electronice cu un volum de venit mai mic decît cel stabilit anual de către agenție pot fi absolviți de obligația achitării defalcărilor în fondul serviciului universal.

(5) Modalitatea de finanțare și/sau compensare a costului net a îndeplinirii obligațiilor de prestare a serviciului universal, precum și procedurile și termenii de efectuare a plăților de către furnizorii de rețele și prestatorii de servicii de comunicații electronice în fondul serviciului universal vor fi stabilite de Guvern, cu respectarea principiilor transparenței, minimii atingeri aduse concurenței, proporționalității și nediscriminării. Guvernul va face public mecanismul de finanțare și/sau compensare a costului net stabilit.

(6) În cazul în care fondul serviciului universal este aplicat, agenția va publica un raport anual în Monitorul Oficial privind costul net calculat al prestării serviciilor din sfera serviciului universal, defalcările efectuate de către furnizorii de rețele și prestatorii de servicii de comunicații electronice, precum și avantajele comerciale care au putut fi realizate de prestatorul de serviciu universal în legătură cu serviciile din sfera serviciului universal pe care este obligat să le presteze.

(7) Mecanismul de finanțare și/sau compensare a costului net al îndeplinirii obligațiilor de prestare a serviciului universal trebuie să utilizeze un mecanism transparent și neutru pentru colectarea defalcărilor, care să evite pericolul dublei impuneri a intrărilor și ieșirilor din întreprinderi.

Capitolul XII

Responsabilități

Art. 76. - Persoanele fizice și juridice care încalcă prevederile prezentei legi poartă, după caz, răspundere administrativă, materială sau penală conform legislației.

Art. II. – Guvernul:

În termen de 3 luni va prezenta Parlamentului propuneri de modificare a Codului fiscal pentru a permite deducerea defalcărilor obligatorii în fondul serviciului universal.

În termen de 6 luni, va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege;

În termen de 6 luni, va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

Legea telecomunicațiilor nr. 520-XIII din 07.07.95 *Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.65-66/713 din 24.11.1995* se abrogă din data intrării în vigoare a Legii comunicațiilor electronice.

Președintele Parlamentului

Marian LUPU